

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на енергетиката

Финансирано от
Европейския съюз
NextGenerationEU

**ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ ПО
ПРОЦЕДУРА BG-RRP-4.033 "ПОДКРЕПА НА НОВИ МОЩНОСТИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯ ОТ
ВЪЗОБНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ И СЪХРАНЕНИЕ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯ С ИНСТАЛИРАНА МОЩНОСТ НАД 200 KW"
(ПОКАНА 2)**

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
Разяснение по процедури за подкрепа на нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници и съхранение на електроенергия във връзка с приложимия режим на държавна помощ - https://www.me.government.bg/themes/razyasnenie-po-proceduri-za-podkrepa-na-novi-moshtnosti-za-proizvodstvo-na-elektroenergiya-ot-vazobnovyaemi-iztochnici-i-sahranenie-na-elektroenergiya-vav-vrazka-s-prilozimiya-rejim-na-darjavna-pomosht-2526-1643.html			
1.	14.03.2024 г.	Здравейте! При опит за сваляне на пакета документи по тази процедура излиза, че има вирус и не може да се свали. Моля да прегледате пакета. Благодаря предварително!	Файловете в пакета от документи не съдържат вируси. Опитайте да свалите пакета на друг компютър.
2.	14.03.2024 г.	При свалянето на архивния файл с документите се получава съобщение "Virus detected" ?!	Файловете в пакета от документи не съдържат вируси. Опитайте да свалите пакета на друг компютър.
3.	15.03.2024 г.	Уважаеми колеги, Бихме искали да получим разяснение относно процедура BG-RRP-4.033. Моля за уточнение дали програмата касае инсталирана мощност от ВЕИ над 200 KW или касае съоръжение за съхранение над 200 KW?	Моля вижте разяснение по процедурата: https://www.me.government.bg/themes/razyasnenie-po-proceduri-za-podkrepa-na-novi-moshtnosti-za-proizvodstvo-na-elektroenergiya-ot-vazobnovyaemi-iztochnici-i-sahranenie-na-elektroenergiya-2523-1643.html
4.	15.03.2024 г.	Допустим ли е кандидат, чиято основна дейност НЕ попада в забранените в сектори на Регламент (ЕС) № 651/2014, но Е вписана в регистъра за търговия с квоти за емисии на парникови газове, ако енергията от изградените мощности и ЛСС НЯМА да се	Моля да се запознаете с Технически насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ съгласно Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост 2021/C 58/01 (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A52021XC0218%2801%29).

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		използва за тази дейност (вписана в регистъра), а изцяло за продажба? ФЕЦ ще бъде разположена в имот извън производствената база на предприятието. Ще се води отделна счетоводна отчетност по отношение на приходите, разходите, активите и пасивите, свързани с всяка дейност, която да гарантира отделяне на дейностите.	Доколкото предприятието отговаря на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“, то е допустим кандидат независимо от КИД на дейността му.
5.	15.03.2024 г.	Бихме искали да получим разяснение относно процедури BG-RRP-4.033 и BG-RRP-4.032. Моля за уточнение дали едно предприятие може да участва едновременно по процедура BG-RRP-4.033, а така също и по процедура BG-RRP-4.032 като се спазва кумулативно изискването за 75% от инсталираната мощност на производството от ВИ.	Едно предприятие може да подаде повече от едно предложение, като по: - процедура BG-RRP-4.032 може да получи безвъзмездно финансиране за всички подадени предложения в размер до 35 854 000 лева, а по - процедура BG-RRP-4.033 може да получи безвъзмездно финансиране за всички подадени предложения в размер до 58 674 900 лева. Едно предприятие може да подаде едно и също предложение само по една от процедурите: по процедура BG-RRP-4.033 или по процедура BG-RRP-4.032. Основно изискване по процедури BG-RRP-4.033 и BG-RRP-4.032 е предложенията да са за комбинирани проекти за изграждане на нова мощност за производство на електрическа енергия от слънчева и/или вятърна енергия и за ЛСС, където и двата елемента (производство и съхранение) представляват компоненти на едно и също проектно предложение. За ЛСС е поставено изрично изискване: Годишно компонентът за съхранение трябва да приема най-малко 75 % от електрическата енергия, която съхранява от пряко присъединената електрическа централа за производство на електрическа енергия от ВИ, на годишна база.
6.	15.03.2024 г.	Моля да отговорите на няколко въпроса по условията на покана:	Съгласно Условията за кандидатстване, критериите за допустимост се доказват с представяне на годишни финансови отчети или консолидирани годишни финансови отчети от последната приключена финансова година.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		1. Ако кандидат е регистриран през 2022 г., може ли да участва в процедура, т.е. да подаде информация за финансовите си отчети, вкл. код по КИД 2008 за 2022 г., само за 2022 г. и 2023 г.?	
		2. Ако дружество е придобило мощности за производство на ВИ, изградени от друго дружество, допустимо ли е да кандидатства по процедурата за изграждане на ЛСС към тези мощности?	Да, при спазване на ограничението, съгласно Условието за кандидатстване по отношение на компонента за производство на електрическа енергия от ВИ - строителството да е започнало след 12 февруари 2021 г., но да не е въведен в експлоатация преди 1 януари 2023.
7.	15.03.2024 г.	Допустим разход ли са разходите за изграждане на съоръжения за производство на електроенергия от слънцето, които са въведени в експлоатация след 01.01.2023г.? т.е към момента на кандидатстване по настоящата процедура вече работят и произвеждат електроенергия, като се предвиди и изграждане на съоръжение за съхранение на произведената енергия, което ще се построи след одобряване на проекта.	По настоящата процедура инвестиционната помощ се предоставя само за нови локални съоръжения за съхранение на електрическа енергия (ЛСС). Съгласно Условието за кандидатстване по отношение на компонента за производство на електрическа енергия от ВИ - строителството да е започнало след 12 февруари 2021 г., но да не е въведен в експлоатация преди 1 януари 2023.
8.	15.03.2024 г.	1. Моля за разяснение за разликите между двете обявени покани и как да бъде преценено по коя покана да се подаде предложение? 2. Правилно ли разбирам, че в Покана 2 на практика ограничението е 58 674 900 за едно предложение или следвайки максималната цена, до 78 mW за проект? А по покана 1, предприятието или предприятия от една и съща група могат да подадат множество проекти за централи до 2 mW, но с по-висока максимална стойност на инвестицията за MW и ограничение от 35 854 000 лв?	Преценка по коя процедура ще бъде подадено предложение се извършва от Кандидата. Едно предприятие може да подаде повече от едно предложение, като по: - процедура BG-RRP-4.032 може да получи безвъзмездно финансиране за всички подадени предложения в размер до 35 854 000 лева, а по - процедура BG-RRP-4.033 може да получи безвъзмездно финансиране за всички подадени предложения в размер до 58 674 900 лева.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		3. Записано е, че се финансират безвъзмездно ЛСС. Моля за информация как се формира бюджета в този случай? Има ли някъде указания за оформяне на бюджета, тъй като в документацията няма такива?	Бюджетът във Формуляра за кандидатстване трябва да отразява допустимите разходи, които са свързани с изпълнението на предложението за изпълнение на инвестиция. Бюджетните пера следва да са разписани съгласно типовете допустими разходи по настоящата процедура, описани подробно в т. 14.2. „Допустими разходи“ от Условието за кандидатстване.
9.	15.03.2024 г.	1. Съгласно т.4 от раздел 11.1 Критерии за допустимост на кандидатите, те следва да докажат собствен капитал в определен размер в зависимост от мощността на производствения компонент от ВИ. Доказването на това обстоятелство е чрез представяне на годишен финансов отчет от последната приключена финансова година. 1.1 С оглед крайната дата за представяне на проекти – 12.06.2024 г., коя година ще се счита за последната приключена финансова година - 2022 г., 2023 г. или и двете ще бъдат зачитани, според това за коя година кандидатът има одобрен годишен финансов отчет? 1.2 В процедурата ще могат ли да участват новосъздадени дружества през 2023 г., които не могат да представят годишен отчет за 2022 г.? 1.3 Ако кандидатът не покрива критерия за собствен капитал по год.финансов отчет за 2023 г., но може да докаже, че го изпълнява към датата на представяне на проекта, ще се счита ли за допустим кандидат?	Съгласно Условието за кандидатстване, критериите за допустимост се доказват с представяне на годишни финансови отчети или консолидирани годишни финансови отчети от последната приключена финансова година. Съответствието с изискването следва да е безспорно доказано (одитиран междинен финансов отчет) към датата на подаване на предложението за проект и потвърдено на етап сключване на договор за финансиране чрез попълване на приложен към Условието за кандидатура образец на декларация за липса на промяна във вече декларираните обстоятелства и представени документи (образец 17).

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		2. Относно т.2 от раздел 11.2 Критерии за недопустимост на кандидатите, съгласно която кандидатите, чиято основна икономическа дейност попада в забранените сектори на Регламент /ЕС / №651/2014г., няма да получат финасиране и свързаното с това удостоверяване на кода на икономическа дейност чрез предоставени данни в НСИ за 2022г. 2.1 Дружество регистрирано през 2023г., което няма подаден към НСИ отчет за 2022г., но до датата на входиране на проекта си е подало годишен отчет за 2023г.в НСИ, удостоверяващ КИД, ще бъде ли допуснато до процедурата? 2.2 Ако новорегистрирано дружество няма реализирани приходи за 2023г., за да спази методиката за определяне на код на основна икономическа дейност, избрания и деклариран КИД в НСИ ще се зачита ли като валиден?	Моля вижте приложението с разяснения за приложим режим държавни помощи. 2.1. и 2.2. В този случай кандидатите могат да декларират кода по КИД за основната икономическа дейност във формуляра за кандидатстване, който код в последствие ще бъде проверен с данни от НСИ.
		3. В раздел 13, дейности допустими за финансиране (6) е записано че предложението следва да предвижда следните характеристики: минимална мощност от 30% от инсталираната мощност (МВ) на производствения компонент на комбинирания проект и не ПОВЕЧЕ от 50% от инсталираната мощност на производствения компонент на комбинирания проект. Същевременно ЛСС трябва да имат гарантиран полезен капацитет за продължителност от най-малко два часа, но теоретично полезния капацитет може да бъде по-голям. Това означава ли че ако кандидатът планира да инсталира мощност в размер на 30 МВ, ЛСС следва да са не повече от 15 МВ или	Моля вижте разяснение по процедурата: https://www.me.government.bg/themes/razyasnenie-po-proceduri-za-podkrepa-na-novi-moshtnosti-za-proizvodstvo-na-elektroenergiya-ot-vazobnovyaemi-iztochnici-i-sahranenie-na-elektroenergiya-2523-1643.html

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		ако проектът предвижда капацитет за полезна продължителност от 8 часа е допустимо да бъдат инсталирани 8X 15 МВ ЛСС?	
10.	15.03.2024 г.	1. Моля за конкретен отговор ще бъде ли допустим кандидат, с получено разрешително за строеж в средата на 2022 и въвеждане на ФЕЦ в експлоатация през юли 2023. Ще се кандидатства само за ЛСС. 2. В горния случай как трябва да се прецени дали ще се провежда процедура по ПМС 80 за централа 30 мВ, която вече е въведена в експлоатация? Да се предоставят документи за стойността на централата и да се сравнят с исканата сума за ЛСС или чрез друг подход?.	Съгласно Условието за кандидатстване по отношение на компонента за производство на електрическа енергия от ВИ строителството да е започнало след 12 февруари 2021 г., но да не е въведен в експлоатация преди 1 януари 2023. ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 80 на МС се прилага за инвестиции, за които финансирането от Механизма съставлява сума, по-голяма от 50 на сто от общата сума на одобрената инвестиция (т.е. поискания размер на безвъзмездно финансиране по процедурата (за компонента съхранение) е по-голям от 50% от стойността на комбинирания проект (компонент производство и компонент съхранение). Възложители по смисъла на ЗОП прилагат разпоредбите на ЗОП. Дълготрайните активи, придобити със средства по предложението за изпълнение на инвестиция, следва да бъдат използвани единствено в стопанския обект, за който се получава помощта, да бъдат амортизируеми, да бъдат закупени при пазарни условия от трети страни, несвързани с купувача, и да бъдат включени в активите на предприятието, получаващо помощта, съгласно приложимите счетоводни стандарти.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
11.	15.03.2024 г.	Първи въпрос - Имам 2 фотоволтаични централи една до друга, в един и същи двор - 120 и 140 kW - общо 260kW в експлоатация са от ноември 2023. Мога ли да кандидатствам по програмата? Втори въпрос - Ако пусна искане до ЕРП-то за увеличаване на мощността на една от тях, от 140 на 201 kW, и ЕРП-то ме одобри, то ще бъде ли изпълнено условието за нова централа, след като увеличи мощността на 201kW?	По настоящата процедура са допустими локални съоръжения за съхранение на електрическа енергия (ЛСС) с мощност от 200 kW до 2 MW. Инвестиционната помощ се предоставя само за нови ЛСС, които се изграждат като част от комбинирани проекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници (вятърна и/или слънчева енергия) и за ЛСС („зад електромера“), когато и двата елемента представляват компоненти на една и съща инвестиция или когато ЛСС е свързано със съществуваща инсталация за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници. Следва да се има предвид че минималната мощност на ЛСС следва да бъде от 30% от инсталираната мощност на производствения компонент на комбинирания проект и не повече от 50% от инсталираната мощност на производствения компонент на комбинирания проект. При това ограничение, инсталираната мощност на производствения компонент (ВИ компонент) следва да е не по-малко от 400 kW.
12.	18.03.2024 г.	1. Предприятие има изградени ФЕЦ мощности. Ще кандидатства за финансиране само и единствено за поставяне на батерии (ЛСС). На стр. 41 от условията за кандидатстване е записано: "Класирането на предложенията, които са преминали успешно през оценка на административното съответствие и допустимостта ще се извършва въз основа на поисканата безвъзмездна помощ за 1 MW мощност за производство на електрическа енергия от (слънчева и/или вятърна енергия), като предложенията се класират по възходящ ред на поисканата безвъзмездна помощ на единица мощност за производство от ВИ". Как се формира цената за производство на 1 мв мощност при вече изградена ФЕЦ и поставяне само на батерии? Моля за конкретна формула за изчисляване.	В т. 18 от Условията за кандидатстване класирането на предложенията ще се извършва въз основа на поисканата безвъзмездна помощ за 1 MW мощност за производство на електрическа енергия от ВИ. Посочената безвъзмездна помощ се отнася само ЛСС.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		2. Във връзка с изискването за рециклиране, описано на стр. 53, моля за отговор какво се включва в "(с) процедура за временно съхранение и предаване за рециклиране и/или обезвреждане на негодните за употреба батерии ;"? Очакват ли се документи от доставчиците и ако да - какви? Само декларация ще бъде ли достатъчна?	В съответствие с т. 1 от Условието за изпълнение на проекти по процедура за изпълнение на инвестиции от крайни получатели по процедура BG-RRP-4.033 се изисква от всеки краен получател при представяне на финалния технически и финансов отчет да приложи план за експлоатация и управление на ЛСС, който включва най-малко: (а) 3-годишна гаранция за всички трансформатори и инвертори, която покрива замяната им в случай на повреда; (б) 10 години гаранция за всички корпуси на ЛСС; и (с) процедура за временно съхранение и предаване за рециклиране и/или обезвреждане на негодните за употреба батерии.
		3. При изграждане на нов ФЕЦ, ще бъдат ли финансирани ЛСС от типа All-in-one, т.е. системи, включващи инвертор и батерия в едно устройство?	По процедура BG-RRP-4.033 се финансират предложения, в които предвидените разходи отговарят на допустимите разходи, посочените в т. 14.2 от Условието за кандидатстване.
		4. В случай на изграден ФЕЦ, но инвертори, които не могат да бъдат свързани с батерии, във връзка с изграждането на ЛСС, ще бъде ли допустима подмяна на инверторите?	Моля да се запознаете с разяснението по т. 3.
		5. В случай на изграждане на нов ФЕЦ, как да бъдат описани разходите в бюджета? Необходимо ли е да се включат и разходите за панели, монтаж и т.н или се включват само разходите за батерии и инвертори? Например, имаме общ разход за ФЕЦ 10 млн. лв, като в тях се включват всички разходи за изграждането. Тях ли залагаме в бюджета, като например от тях 7 млн са за инвертори и системи за съхранение и безвъзмездната помощ е 3,5 млн лв или бюджетът е 7 млн лева? Освен това, кои разходи ще бъдат доказвани и проследявани на етап отчитане на проектите при изграждане на нов ФЕЦ?	По настоящата процедура са допустими локални съоръжения за съхранение на електрическа енергия (ЛСС) с мощност над 200 kW. Инвестиционната помощ се предоставя само за нови ЛСС, които се изграждат като част от комбинирани проекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници (вятърна и/или слънчева енергия) и за ЛСС („зад електромера“), когато и двата елемента представляват компоненти на една и съща инвестиция или когато ЛСС е свързано със съществуваща инсталация за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		6. Как се формира цената за MW при изграждане на нов ФЕЦ?	По настоящата процедура няма поставено изискване за определяне на цена за MW при изграждане на нов ФЕЦ.
13.	18.03.2024 г.	1. Допустим кандидат ли е дружество, която е регистрирано в Регистъра за търговия с емисии? 2. В случай че отговорът на първия въпрос е положителен, допустимо ли е дружеството да кандидатства за: 2.1. инсталиране на нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници за собствено потребление и съхранение на електроенергия? 2.2. инсталиране на нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници за продажба и съхранение на електроенергия? 2.3. инсталиране на нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници за собствено потребление и продажба и съхранение на електроенергия?	По настоящата процедура са допустими локални съоръжения за съхранение на електрическа енергия (ЛСС) с мощност над 200 kW. Инвестиционната помощ се предоставя само за нови ЛСС, които се изграждат като част от комбинирани проекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници (вятърна и/или слънчева енергия) и за ЛСС („зад електромера“), когато и двата елемента представляват компоненти на една и съща инвестиция или когато ЛСС е свързано със съществуваща инсталация за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници. Произведената електрическа енергия може да бъде използвана за собствено потребление и/или да бъде продадена на организирания борсов пазар
14.	18.03.2024 г.	1. Моля, посочете конкретни кодове по КИД-2008 за секторите, изключени от чл. 13 на Регламент 651/2014 г. 2. Предприятия с код по КИД-2008 35.11 Производство на електрическа енергия допустими кандидати за участие ли са по процедурата? Ако не са, заради ограничението на чл. 13 от Регламент 651/2014 г., по какъв начин са допустими кандидати производители	Моля да се запознаете с разясненията за приложим режим на държавни помощи: https://www.me.government.bg/themes/razyasnenie-po-proceduri-za-podkrepa-na-novi-moshtnosti-za-proizvodstvo-na-elektroenergiya-ot-vazobnovyaemi-iztochnici-i-sahranenie-na-elektroenergiya-vav-vrazka-s-prilozimiya-rejim-na-darjavna-pomosht-2526-1643.html Моля да се запознаете с разясненията за приложим режим на държавни помощи: https://www.me.government.bg/themes/razyasnenie-po-proceduri-za-podkrepa-na-novi-moshtnosti-za-proizvodstvo-na-elektroenergiya-ot-vazobnovyaemi-iztochnici-i-sahranenie-na-elektroenergiya-vav-vrazka-s-prilozimiya-rejim-na-darjavna-pomosht-2526-1643.html

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		на електроенергия с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW, сключили с Фонд „Сигурност“ на енергийната система договор за компенсиране с премии по см. на чл. 36и, ал. 1 от Закона за енергетиката?	elektroenergiya-vav-vrazka-s-prilozimiya-rejim-na-darjavna-pomosht-2526-1643.html
		3. Моля, посочете формула за изчисление на статус на предприятие в затруднение, с посочване на кодове от годишния отчет за дейността на предприятията, подаван в НСИ от ОПР и баланса за всички видове дружества (МСП, големи предприятия и т.н.).	Дефиницията на предприятие в затруднено положение е регулирана в Регламент на Комисията (ЕС) № 651/2014 и цитирана в Условията за кандидатстване. Няма ръководство или други насоки на Европейската комисия по прилагането на дефиницията. В тази връзка при изчисляване на статус на предприятие в затруднено положение, всеки кандидат трябва да следва приложимите и избрани от него национални и/или международни счетоводни стандарти.
		4. Помощите, отпуснати по Временната рамка на ЕК за преодоляване на последствията, свързани с COVID-19 натрупват ли се с оглед изчисление на праговете на безвъзмездна финансова помощ, получени от кандидатите?	Дадено дружество може да получи държавна помощ и други форми на публична подкрепа от различни източници, евентуално за един и същ проект или дори за едни и същи допустими разходи. В такива случаи на "натрупване на помощ" всички съответни държавни помощи трябва да се вземат предвид при изчисляването на допустимите максимални размери на помощта или интензитета на помощта и праговете за уведомяване. Член 8 от Общия регламент за групово освобождаване (ОРГО) съдържа "правила за кумулиране". В него се посочва, че само това, което може да се квалифицира като държавна помощ, трябва да бъде взето предвид за целите на спазването на праговете за интензитет на помощта и праговете за уведомяване за индивидуална помощ. Тъй като Временната рамка за мерки за държавна помощ при кризи в подкрепа на икономиката след агресията на Русия срещу Украйна (TCF) (вкл. помощта, предоставена за преодоляване на последиците, свързани с COVID-19) се квалифицира като държавна помощ, тя трябва да бъде добавена към помощта, предоставена по силата на ОРГО, доколкото е предоставена за същия проект и/или за същите допустими разходи на същото юридическо лице.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		5. Моля, потвърдете, че изискването за собствен капитал на кандидатите и техните акционери/съдружници, трябва да е изпълнено към датата на подаването на съответното предложение за инвестиции за планирана производствена мощност до 5 MW, т.е. ако дадена структура с капитал в размер на 5 млн. лв. стане акционер в кандидата и получи 20% от акциите в кандидата преди датата на подаване на предложението за инвестиции, то изискването за собствения капитал на кандидата ще бъде изпълнено.	Съответствието с изискването следва да е безспорно доказано (одитиран междинен финансов отчет) към датата на подаване на предложението за проект и потвърдено на етап сключване на договор за финансиране чрез попълване на приложен към Условията за кандидатства образец на декларация за липса на промяна във вече декларираните обстоятелства и представени документи (образец 17).
		6. Моля, посочете изчерпателно какви са възможните варианти за ангажиране на техническия ръководител към датата на кандидатстване – чрез договор за предоставяне на услуги, чрез трудов договор, че писмо за намерение, друго.	Няма изискване относно вида на правоотношенията с лицето (физическо или юридическо лице), което ще бъде ангажирано за технически ръководител.
		7. Кога се предоставя от кандидата индивидуален сметкоплан за обособени сметки при упражняване на дейност в допустими и недопустими сектори?	Когато кандидатът упражнява едновременно дейност в недопустими сектори и в допустими сектори по настоящата инвестиция, средства по тази инвестиция се предоставят само за дейностите в допустимите сектори, като кандидатът (крайният получател) следва да води отделна счетоводна отчетност по отношение на приходите, разходите, активите и пасивите, свързани с всяка дейност, която да гарантира отделяне на дейностите, така че дейностите в недопустимите сектори да не се ползват от безвъзмездно финансиране, предоставено по настоящата процедура. С оглед горното, кандидатът представя като условие за плащане, индивидуален сметкоплан, утвърден от ръководството на предприятието-кандидат с включени в него обособените счетоводни сметки (подсметки), специално открити за предложението за изпълнение на инвестиция. От извлеченията/счетоводните записи по посочените в индивидуалния сметкоплан сметки следва да е видно

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
			разграничаването на разходите, така че дейностите в недопустимите сектори да не се ползват от безвъзмездното финансиране по процедурата.
		8. При определяне на допустимостта на проекта по процедурата, моля, потвърдете, че минималната инсталирана мощност на производствения компонент е над 200KW. Ако е друга стойност, моля, нека да бъде посочена.	Моля вижте разяснение по процедурата: https://www.me.government.bg/themes/razyasnenie-po-proceduriza-podkrepa-na-novi-moshtnosti-za-proizvodstvo-na-elektroenergiya-ot-vazobnovyaemi-iztochnici-i-sahranenie-na-elektroenergiya-2523-1643.html
		9. Моля, потвърдете, че ако даден кандидат разполага с няколко различни производствени мощности за производство на ВИ, които са допустими по определението на нови мощности, разположени на различни места, същият има право да подаде няколко предложения за изпълнения за инвестиции по процедурата, ако отговарят на изискванията по нея.	Един кандидат може да подаде повече от едно проектно предложение за различни енергийни обекти, като следва да се имат предвид посочените в Условиата за кандидатстване ограничения за максимален размер на финансиране за предложение за едно предприятие – до 58 674 900 лева по Покана 2 (BG-RRP-4.033).
		10. Тъй като помощта по процедурата е до 50%, т.е ПМС 80/2022 г. не е приложимо, а от друга страна СНД изисква крайните получатели да изградят ЛСС при пазарни условия, моля, посочете дали има изисквания за избора на изпълнител на изпълнителите, изпълняващи дейности по изграждането на ЛСС, вкл. и във връзка с посоченото в т. 1.1. от Условиата за изпълнение по процедурата. В случай че даден вид разход (еднороден разход) е под праговете по ПМС 80/2022 г., по какъв начин следва да бъде извършено възлагането? Разходите за държавни и общински такси във връзка с регистрационни и разрешителни режими възлагат ли се по този ред или просто се цитира съответната стойност на държавната такса на съответния държавен или общински орган?	ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 80 на МС се прилага за инвестиции, за които финансирането от Механизма съставлява сума, по-голяма от 50 на сто от общата сума на одобрената инвестиция (т.е. поискания размер на безвъзмездно финансиране по процедурата (за компонента съхранение) е по-голям от 50% от стойността на комбинирания проект (компонент производство и компонент съхранение). Възложители по смисъла на ЗОП прилагат разпоредбите на ЗОП. Дълготрайните активи, придобити със средства по предложението за изпълнение на инвестиция, следва да бъдат използвани единствено в стопанския обект, за който се получава помощта, да бъдат амортизируеми, да бъдат закупени при пазарни условия от трети страни, несвързани с купувача, и да бъдат включени в активите на предприятието, получаващо помощта, съгласно приложимите счетоводни стандарти.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		11. При описанието на дейностите във формуляра за кандидатстване, моля, потвърдете, че се описва само изграждането на ЛСС, чиито разходи за допустими по процедурата. Моля, потвърдете, че дейността може да бъде една (при необходимост описана в отделни части, ако няма достатъчно място в полетата, определени в ИС за управление на МВУ), „Изграждане на комбиниран проект за нова инсталирана мощност за производство на електрическа енергия от слънчева и/или вятърна енергия и за ЛСС“ и в нея се опишат отделните разходи, свързани с доставка на оборудване, СМР и т.н. за ЛСС.	В раздел „План за изпълнение/Дейности по проекта“ от Формуляра за кандидатстване кандидатите следва да посочат точното наименование на допустимата по процедурата дейност включена в предложението за изпълнение на инвестиция, като се представи информация как ще бъде изпълнена дейността. Допустимите дейности и свързаните с тях разходи са посочени в т. 13.1, 14.1 и 14.2. от Условиата за кандидатстване.
		12. Моля, потвърдете, че в раздел Бюджет от Формуляра за кандидатстване, се посочват само разходите, съотносими към разходите за изграждане на ЛСС.	Бюджетът във Формуляра за кандидатстване трябва да отразява допустимите разходи, които са свързани с изпълнението на предложението за изпълнение на инвестиция. Бюджетните пера следва да са разписани съгласно типовете допустими разходи по настоящата процедура, описани подробно в т. 14.2. „Допустими разходи“ от Условиата за кандидатстване.
		13. Във връзка със спазване на принципа на ненанасяне на значителни вреди, моля, посочете конкретни кодове по КИД на дейности на кандидатите, което не са допустими за участие по процедурата.	Моля да се запознаете с Технически насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ съгласно Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост 2021/C 58/01 (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A52021XC0218%2801%29). Доколкото предприятието отговаря на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“, то е допустим кандидат независимо от КИД на дейността му.
		14. Моля, потвърдете, че резултатът за класирането за нова инсталация с производствена мощност 1 MW и предложена за изграждане ЛСС с мощност 0,5 MW при предложена обща стойност на разходите в размер на 1 000 000 лв., ще бъде 500 000 лв. БФП разделена на 1 MW производствена	Предложенията, които са преминали успешно през оценка на административното съответствие ще се класират въз основа на поисканата безвъзмездна помощ за 1 MW мощност за производство на електрическа енергия от слънчева и/или вятърна енергия.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		мощност, т.е. 500 000 лв./1MW производствена мощност.	В конкретния случай поисканата безвъзмездна помощ в размер на 500 000 лв. ще бъде разделена на 1 MW производствена мощност от ВИ.
		15. Декларациите по т. 3-9 могат ли да бъдат раздел 20 на поканата могат ли да бъдат подписани на хартия и прикачени сканирани, както декларацията по т. 2?	Декларациите по т. 3) до т. 9) включително се попълват по образец, датират и подписват от лице, което е официален представляващ на кандидата и е вписано като такъв в ТР и регистъра на ЮЛНЦ. В случаите, когато кандидатът се представлява САМО ЗАЕДНО от няколко физически лица, се подписват от всяко от тях. След попълване, датиране и подписване на декларациите по т. 3) до т. 9) включително, същите се сканират и прикачат в раздел „Прикачени електронно подписани документи“ от Формуляра за кандидатстване. Декларациите по т. 4, 6, 7 и 8 включително НЕ са изискуеми, в случай че Формулярът за кандидатстване се подава и подписва с валиден КЕП от официален представляващ на кандидата, вписан в ТР и регистъра на ЮЛНЦ, и в случай че релевантната информация е декларирана от кандидата в т. „Е-ДЕКЛАРАЦИИ“ на Формуляра на кандидатстване.
		16. Банковата гаранция по т. 10 от раздел 20 от поканата по какъв начин се прикачва към формуляра за кандидатстване – сканирано копие или сканирано копие с на екземпляр с отбелязване „Заверено копие“ от съответната банка издател?	Заверено копие на банковата гаранция за участие се сканирана и прикача в ИСМ-ИСУН 2020, като то трябва да е подписано с валиден КЕП от упълномощеното лице или лицето, представляващо кандидата, вписано като такова в ТР и Регистъра на ЮЛНЦ или заверени с изписване „Вярно с оригинала“, подпис и имена на заверяващия (Крайния получател или негов пълномощник). Оригиналната банкова гаранция се изпраща чрез куриер или лично в Министерството на енергетиката в срок до 5 дни след крайния срок за подаване на предложения за изпълнение на инвестицията.
		17. Формулярът за самооценка по т. 11 от раздел 20 от поканата в docx формат ли се прилага към формуляра за кандидатстване?	Документите се прилагат към Формуляра за кандидатстване във формат "pdf" като те трябва да са подписани с валиден КЕП от упълномощеното лице или лицето, представляващо кандидата, вписано като такова в ТР и Регистъра на ЮЛНЦ или заверени с изписване „Вярно с оригинала“, подпис и имена на заверяващия (Крайния получател или негов пълномощник).

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		18. Във формата на НСИ ли се прилагат финансовите отчети по т. 12 от раздел 20 от поканата? Ако кандидатът е регистриран през 2022 г., само отчетите за 2022 г. и 2023 г., ако е приключена към датата на кандидатстване, ли се прилагат? Заверяват ли се копията или просто се приказват сканирани копия или електронния файлове?	Съгласно Условието за кандидатстване, критериите за допустимост се доказват с представяне на годишни финансови отчети или консолидирани годишни финансови отчети от последната приключена финансова година. Годишен отчет за дейността за последните четири приключени финансови години (2019, 2020, 2021 и 2022 г.), се прилага за доказване на липса на обстоятелства във връзка с приложимия режим на държавни помощи. Годишен отчет за дейността се прилага за всички приключени финансови години, но не повече от последните четири. Приложените документи трябва да са копия на оригиналите, като те трябва да са подписани с валиден КЕП от упълномощеното лице или лицето, представляващо кандидата, вписано като такова в ТР и Регистъра на ЮЛНЦ или заверени с изписване „Вярно с оригинала“, подпис и имена на заверяващия (Крайния получател или негов пълномощник).
		19. В случай че някой от документите, посочени в раздел 20 от поканата, липсва или не е в изискуемия формат към формуляра за кандидатстване, ще бъде ли изискван допълнително от оценителната комисия съгласно посоченото в раздел 18.1 от поканата?	Когато при оценката на административното съответствие и допустимостта се установи липса на документи и/или друга нередовност, Оценителната комисия изпраща на кандидата уведомление за установените нередовности и определя срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по-кратък от 7 дни. Уведомлението съдържа и информация, че неотстраняването на нередовностите в срок може да доведе до недопускане на предложението до техническа и финансова оценка и прекратяване на производството по отношение на кандидата. Отстраняването на нередовностите не може да води до промени по същество.
		20. Според т. 7 от критериите за допустимост кодът на основна икономическа дейност за 2021 г. ще бъде проверяван за съответствие с недопустимите сектори по чл. 13 от Регламент 651/2014 г. Според раздел 11.2 от поканата данните се проверяват по данни за основния код по КИД 2008 за 2022 г. Моля, потвърдете,	Ще се извършва служебна проверка относно кода на основна икономическа дейност на кандидатите въз основа на данни, предоставени от НСИ, за 2022 г.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		че кодът за 2022 г. ще бъде проверяван, а не този за 2021 г.	
		21. Във връзка с т. 21 от критериите за допустимост, моля, посочете конкретните минимални реквизити за всеки от четирите компонента по т. 21. (i) – 21 (iv), които трябва да бъдат описани във формуляра за кандидатстване.	Финансовия план се изготвя в свободен текст и се прикача към формуляра за кандидатстване в секция 13. „Прикачени документи“.
		22. От кого и по какъв начин се заверяват документите по т. 26-27 от критериите за допустимост?	Приложените документи трябва да са копия на оригиналите, като те трябва да са подписани с валиден КЕП от упълномощеното лице или лицето, представляващо кандидата, вписано като такова в ТР и Регистъра на ЮЛНЦ или заверени с изписване „Вярно с оригинала“, подпис и имена на заверяващия (Крайния получател или негов пълномощник).
		23. По какъв начин се прилагат доказателствата за съответствието с т. 31 от критериите за допустимост, ако капиталът се доказва чрез съдружници/акционери? Заверяват ли се копията на отчетите? От кого и по какъв начин?	Документите се прикачват в раздел 13. „Прикачени документи“ чрез бутон „Добави“. Приложените документи трябва да са копия на оригиналите, като те трябва да са подписани с валиден КЕП от упълномощеното лице или лицето, представляващо кандидата, вписано като такова в ТР и Регистъра на ЮЛНЦ или заверени с изписване „Вярно с оригинала“, подпис и имена на заверяващия (Крайния получател или негов пълномощник).
		24. При условие че по инвестициите, финансирани по процедурата ще бъде извършвано само окончателно плащане и съответно разходите ще бъдат заявявани веднъж, а от друга страна системата за управление и контрол на средствата по МВУ в МФ е в процес на актуализация, моля, потвърдете, че при изпълнението на инвестициите е необходимо да бъде подаден само 1 финансово технически-отчет след въвеждането в експлоатация на ЛСС и завършването на инвестицията по проекта.	В т. 1 от Условието за изпълнение на проекти по процедура за изпълнение на инвестиции от крайни получатели BG-RRP-4.032 "Подкрепа на нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници и съхранение на електроенергия с инсталирана мощност от 200 kW до 2 MW" и в чл. 2.5 от Общите условия към Договора за финансиране по процедура BG-RRP-4.032 е посочено, че финансово-техническият отчет (ФТО) се представя 4 пъти в годината, както следва: • за дейности/разходи, извършени от КП между 1 януари и 31 март, срокът за представяне е най-късно до 5 април на текущата година;

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
			- за дейности/разходи, извършени от КП между 1 април и 30 юни, срокът за представяне е най-късно до 5 юли на текущата година; - за дейности/разходи, извършени от КП между 1 юли и 30 септември, срокът за представяне е най-късно до 5 октомври на текущата година; - за дейности/разходи, извършени от КП между 1 октомври и 31 декември на текущата година, срокът за представяне е най-късно до 5 януари на следващата година.
		25. Моля, потвърдете, че крайната възможна дата за изпълнение на инвестициите по проекта е 31.03.2026 г.	В т. 17 от Условието за кандидатстване е посочено, че инвестицията следва да се реализира (въведени в експлоатация енергиен обект за производство на електрическа енергия от ВИ и ЛСС) най-късно до 31 март 2026 г. Посоченото изискване е заложено в чл. 2.4 на Договора за финансиране по процедура.
		26. Моля, посочете основните разлики между процедура BG-RRP-4.033 и BG-RRP-4.032, извън максималната стойност на безвъзмездната помощ на 1MW производствена мощност? По BG-RRP-4.032 може да се кандидатства за цялата нова мощност ВИ или разширяване на съществуваща мощност само с частта от разширението, докато по BG-RRP-4.033 може да се кандидатства само за част от нова мощност ВИ, това ли е другата основна разлика?	В т. 13.1 от Условието за кандидатстване по процедура BG-RRP-4.033 в каре ВАЖНО са посочени изискванията за "нова мощност". По т. 2 кандидатът може да подадено предложение за финансиране когато извършва разширяване или реконструкция на вече въведен в експлоатация енергиен обект за производство на електрическа енергия от ВИ, като в резултат от извършване на посочените дейности, инсталираната мощност на енергийния обект се увеличава. В този случаи, предложението се съобразява и е допустимо само за увеличената мощност (разликата между инсталираната мощност след разширението и реконструкцията и инсталираната мощност на съществуващия обект преди разширението и реконструкцията). В съответствие с т. 13.1 от Условието за кандидатстване по процедура Кандидатът може да подаде предложение за финансиране само за част от планираната нова мощност за производство на електрическа енергия от ВИ. В тези случаи, предложението се съобразява да отговаря на минималните изисквания (включително и на тези за ЛСС) по

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
			отношение само на частичната мощност за производство на електрическа енергия от ВИ, с която се кандидатства.
		27. Какво се има предвид под „да не сключва договори от всякакъв характер с трети страни... които биха могли да доведат до значително изменение на резултатите по Проекта“ по т. 2.5.1. от образеца на договор за финансиране? Може ли активите, придобити по проекта, да бъдат използвани за залог в този период (5 години след извършване на окончателното плащане по договора за финансиране)?	Съгласно точка 2.5 от договора за финансиране, крайният получател е длъжен да осигури устойчивост на резултатите от проекта за 5 годишен период, като се придържа към следните условия: 1. Не прехвърля правото на собственост върху обекта, изграден в резултат на инвестицията по договора, за период от поне 5 години след одобрението на окончателния отчет по проекта. 2. Не променя предназначението на активите, придобити в резултат на изпълнението на проекта. Това се отнася до запазване на предназначението на активите, които са били придобити чрез проекта, без да се променя целта, за която са били предназначени. 3. Не сключва договори от всякакъв характер с трети лица и/или не извършва други действия, които биха могли да доведат до значително изменение в резултатите от проекта. Това включва забраната за сключване на договори или извършване на действия, които биха могли да променят или влошат очакваните резултати от проекта.
15.	18.03.2024 г.	Уважаеми представители на УО, моля за отговор на следният въпрос: Какви документи, еквивалентни на финансови отчети ще бъдат изискуеми на етап сключване на договор с кандидат със самостоятелна правосубектност, който има дружество-майка, което е регистрирано в офшорна зона, където няма задължение да води счетоводство и да съставя годишни финансови отчети?	Съгласно Условието за кандидатстване, в случай на множество акционери или съдружници стойността на капитала ще бъде изчислена на базата на среднопретеглена стойност с позоваване на дяловото участие, притежавано от съответните акционери или съдружници в проектното дружество (напр. сумата от капитала x процент от собствения капитал за всеки акционер или съдружник). Ако даден акционер или съдружник е инвестиционен фонд или е мажоритарно притежаван или контролиран от него и в резултат на това не може да изпълни изискването за капитала, тогава капитала за такъв фонд се изчислява като 20 % от неотменимите ангажименти, които този инвестиционен фонд има от един или повече инвеститори, и този акционер трябва да представи писмо от главния финансов директор или еквивалентно лице на фонда,

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
			потвърждаващо наличието на обща сума в неангажирани средства, равна на дела от собствения капитал в проекта, който се разпределя твърдо за проекта в случай на успешно предложение. Посочения критерий се доказва с представяне на годишни финансови отчети или консолидирани годишни финансови отчети от последната приключена финансова година.
16.	18.03.2024 г.	Моля да уточните следното: В случай, че към датата на подаване на ПИИ последната приключена финансова година за нашето предприятие е 2023 година и като част от придружаващите документи предоставим финансов отчет за 2023 година, съответствието с изискването по т.4. от Раздел 11.1 Критерии за допустимост на кандидатите съгласно данните за собствения капитал от отчета за 2023 година ли ще се определи?	Съгласно Условието за кандидатстване, критериите за допустимост се доказват с представяне на годишни финансови отчети или консолидирани годишни финансови отчети от последната приключена финансова година.
17.	18.03.2024 г.	Здравейте, моля да предоставите разяснения допустими кандидати ли са предприятия, развиващи основната си икономическа дейност в сектор D "Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива" съгласно Класификация на икономическите дейности – КИД-2008. Въпросът е породен от следния текст в т.11.2 от Насоките за кандидатстване - По процедурата не могат да участват и да получават безвъзмездно финансиране предприятия, чиято основна икономическа дейност попада в забранените сектори на Регламент (ЕС) № 651/2014. Секторите, изключени от възможността за подкрепа по член 13 на Регламент (ЕС) № 651/2014.	Моля вижте приложението с разяснения за приложим режим на държавни помощи: https://www.me.government.bg/themes/razyasnenie-po-proceduri-za-podkrepa-na-novi-moshtnosti-za-proizvodstvo-na-elektroenergiya-ot-vazobnovyaemi-iztochnici-i-sahranenie-na-elektroenergiya-vav-vrazka-s-prilozimiya-rejim-na-darjavna-pomosht-2526-1643.html

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		- помощта в сектора на стоманата, лигнита и въглищата; - помощи за транспортния сектор, както и за свързаната с него инфраструктура; - помощи за производство, съхранение, пренос и разпределение на енергия и за енергийни инфраструктури, с изключение на регионални инвестиционни помощи в най-отдалечените региони и схеми за регионални оперативни помощи; и помощи за сектора на широколентовия интернет, с изключение на схеми за регионални оперативни помощи.	
18.	19.03.2024 г.	Възможно ли е одобрение по процедурата в случай, че ВЕИ е ФЕЦ за собствени нужди, въведен в експлоатация преди повече от 1 година без изградена система за съхранение на електроенергия до момента.	Мощностите за производство на електрическа енергия от ВИ (вятрна и/или слънчева енергия), следва да са присъединени към електрическата мрежа. Произведената електрическа енергия може да бъде използвана за собствено потребление или да бъде продадена на организирания борсов пазар. Настоящата процедура дава възможност по отношение на производствения компонент на комбинирания проект строителството да е започнало след 12 февруари 2021 г., но същият не следва да е въведен в експлоатация преди 1 януари 2023.
19.	19.03.2024 г.	Моля за разяснения по следните въпроси по процедурата: 1. Моля, потвърдете че код 05000 от баланса във формата на НСИ (или еквивалентен източник от еквивалентен документ) е източник на информация за проверка на съответствие с изискването по т. 4 за собствен капитал от 11.1 от поканата за условия за допустимост на кандидатите. В случай че има друга стойност или начин на изчисление на	Съответствие с изискването за собствен капитал се доказва на база счетоводен баланс, при структура съгласно Счетоводен стандарт (СС) 1.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		изискването за собствен капитал, моля да го посочите.	
		2. Допустими ли са за участие проекти с производствени мощности, изградени само за собствено потребление? Ако са допустими, какви документи по т. 20.9 от поканата (списък с документи, които се подават на етап кандидатстване) се представят по отношение на такива мощности?	Мощностите за производство на електрическа енергия от ВИ (вятрна и/или слънчева енергия), следва да са присъединени към електрическата мрежа. Произведената електрическа енергия може да бъде използвана за собствено потребление или да бъде продадена на организирания борсов пазар. В допълнение е необходимо да бъде изпълнено изискването ЛСС да зарежда най-малко 75% от капацитета за съхранение на ЛСС с електрическата енергия от пряко свързания енергиен обект за производство на електрическа енергия от ВИ на годишна база. Посочените в т. 20.9 от Условието за кандидатстване документи, е необходимо да бъдат представени при предложения, при които се предвижда произведената от енергийния обект електрическата енергия да се използва за собствено потребление.
20.	19.03.2024 г.	1. "Инсталирана мощност над 200 kW" се отнася за локалните съоръжения за съхранение или за производствения компонент?	Моля вижте разяснение по процедурата: https://www.me.government.bg/themes/razyasnenie-po-proceduriza-podkrepa-na-novi-moshtnosti-za-proizvodstvo-na-elektroenergiya-ot-vazobnovyaemi-iztochnici-i-sahranenie-na-elektroenergiya-2523-1643.html
		2. Допустимо ли е да се кандидатства с проект, при който е изградена фотоволтаична централа и пусната в експлоатация след 01.01.2023, и отделно към нея с отделен проект да се поставят ЛСС, за които да се кандидатства по процедурата, като съответно придружаващите документите (проект, разрешително, писмо от РИОСВ) също да бъдат отделни? Казусът е, че при първоначалното проектиране на централата не са заложи	В т. 13.1 от Условието за кандидатстване е посочено следното: За да отговаря на изискването за "нова мощност", предложението трябва да отговаря на едно от следните изисквания: 1) предложение, при което се изграждат нови мощности за производство на електрическа енергия от ВИ (вятрна и/или слънчева енергия) с ЛСС - към момента на подаване на предложението за изпълнение на инвестиция: а) не са започнали работите по проекта за двата компонента (производство и съхранение); или

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		батерии, а към момента се предвижда поставяне на такива. В случая поставянето на ЛСС се явява втора фаза на проекта.	б) работите по проекта по отношение на ЛСС не са започнали преди подаване на предложението за изпълнение на инвестиция по настоящата процедура, а по отношение на компонента за производство на електрическа енергия от ВИ - строителството да е започнало след 12 февруари 2021 г., но да не е въведен в експлоатация преди 1 януари 2023. 2) разширяване или реконструкция на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от ВИ в експлоатация с увеличаване на съществуващата инсталирана мощност. В тези случаи, предложението се съобразява и е допустимо само за увеличената мощност (разликата между инсталираната мощност след разширението и реконструкцията и инсталираната мощност на съществуващия обект преди разширението и реконструкцията). Разширението и реконструкцията трябва да отговарят на условията за нови проекти по т. 1) а) или б) по-горе. Посочените по-горе обстоятелства се декларират от кандидатите при подаване на предложението (Приложение 12), а преди сключване на договори за финансиране с одобрените кандидати, съответствието им ще се проверява чрез извършване на съответните служебни и документални проверки.
21.	19.03.2024 г.	Какво се случва с обекти, които процедурно очакват въвеждане в експлоатация, но становището и Разрешението за строеж не включват съоръжение за съхранение на електрическа енергия? Какво е необходимо да бъде извършено в този случай?	В съответствие с т. 13.1 от Условията за кандидатстване е посочено, че : Енергийните обекти за производство на електрическа енергия от слънчева и/или вятърна енергия и ЛСС трябва да бъдат в съответствие с изискванията на Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), Закона за енергийната ефективност (ЗЕЕ), Закона за енергетиката (ЗЕ), Закона за устройство на територията (ЗУТ), Закона за опазване на околната среда (ЗООС), Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), Закона за управление на отпадъците (ЗУО) и на останалата приложима национална и европейска нормативна уредба. В този смисъл Кандидатът следва да предприеме действия за издаване на съответното разрешение (разрешение за строеж/ разрешение за поставяне), съобразено със спецификата на съответния проект и при отчитане на посоченото в Условията за

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
			кандидатстване, че идейният проект или технически/работен проект е необходимо да бъде изготвен от лице с проектантска правоспособност, вписано в съответния регистър на Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране и отговарящ на приложимите нормативни изисквания).
22.	19.03.2024 г.	По коя от двете процедури трябва да кандидатстваме за БЕИ, с мощност над 200 kW?	Моля вижте разяснение по процедурата: https://www.me.government.bg/themes/razyasnenie-po-proceduri-za-podkrepa-na-novi-moshtnosti-za-proizvodstvo-na-elektroenergiya-ot-vazobnovyaemi-iztochnici-i-sahranenie-na-elektroenergiya-2523-1643.html
23.	19.03.2024 г.	В Условието за кандидатстване е упоменато, че "Годишно компонентът за съхранение трябва да приема най-малко 75 % от електрическата енергия, която съхранява от пряко присъединената електрическа централа за производство на електрическа енергия от ВИ, на годишна база". Ще бъде ли финансиран проект с компонент, който приема за съхранение 100% от генерираната електрическа енергия от електрическа централа?	При условие че проектът ще съхранява повече от минимума, посочен в Условието за кандидатстване, той е в съответствие с изискванията и следователно може да бъде финансиран, при условие че отговаря на всички други критерии, посочени в документацията за кандидатстване.
24.	19.03.2024 г.	Молим за разяснение относно електрически централи, които имат сключени договори с ФСЕС по преференции, ако кандидатстват по настоящата програма дали ще могат да си запазят подписания Договор с ФСЕС?	В процедурата е допустимо участието на кандидати (производители с обекти с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW), които са сключили с Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ договор за компенсиране с премии по см. на чл. 36и, ал. 1 от Закона за енергетиката и/или са част от корпоративна група, в която има дружества, които са страна по такива договори.
25.	19.03.2024 г.	Приложимият режим държавни помощи по процедурата е по чл. 41, ал. 1а от Регламент 651/2014 г. от Раздел 7 от същия регламент, „Помощи за опазване на околната среда“, а не от Раздел 1 „Регионални помощи“.	Моля вижте приложението с разяснения за приложим режим на държавни помощи: https://www.me.government.bg/themes/razyasnenie-po-proceduri-za-podkrepa-na-novi-moshtnosti-za-proizvodstvo-na-elektroenergiya-ot-vazobnovyaemi-iztochnici-i-sahranenie-na-elektroenergiya-vav-vrazka-s-prilozimiya-rejim-na-darjavna-pomosht-2526-1643.html

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		В този смисъл какво налага ограничението за недопустимост на кандидати от сектори, които са изключени от приложното поле на Раздел 1 „Регионални помощи според чл. 13“, като не всички от тях са изключени от приложното поле на Регламент 651 по принцип, вкл. по отношение на Раздел 7? В чл. 1, ал. 3 от регламента, е посочено, че същият не се прилага по отношение на „буква (д) категориите регионални помощи, които са изключени от член 13“. По процедурата помощта не е в категория „регионални помощи“. Моля, при необходимост, да актуализирате условията на поканата.	
26.	20.03.2024 г.	Процедури за какъв вид централи могат да кандидатстват: за собствено потребление ли, изцяло за продажба, или може и комбинирано? Допустими ли са кандидати със стартирала процедура за ФЕЦ за продажба на енергия, без да са започнали СМР, да участват за ЛСС? Може ли да се кандидатства по програмата при вече изграден ФЕЦ, но единствено за частта за ЛСС? Допустими ли са кандидати с ФЕЦ въведени в експлоатация, като целта е увеличаване на инсталираната мощност с ЛСС?	Мощностите за производство на електрическа енергия от ВИ (вятърна и/или слънчева енергия), следва да са присъединени към електрическата мрежа. Произведената електрическа енергия може да бъде използвана за собствено потребление или да бъде продадена на организирания борсов пазар. В допълнение е необходимо да бъде изпълнено изискването ЛСС да зарежда най-малко 75% от капацитета за съхранение на ЛСС с електрическата енергия от пряко свързания енергиен обект за производство на електрическа енергия от ВИ на годишна база. Настоящата процедура дава възможност по отношение на производствения компонент на комбинирания проект строителството да е започнало след 12 февруари 2021 г., но същият не следва да е въведен в експлоатация преди 1 януари 2023. В т. 13.1 от Условията за кандидатстване по процедура BG-RRP-4.032 в каре ВАЖНО са посочени изискванията за "нова мощност". По т. 2 кандидатът може да подаде предложение за финансиране когато извършва разширяване или реконструкция на вече въведен в експлоатация енергиен обект за производство на електрическа енергия от ВИ, като в резултат от извършване на

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
			посочените дейности, инсталираната мощност на енергийния обект се увеличава. В този случай, предложението се съобразява и е допустимо само за увеличената мощност (разликата между инсталираната мощност след разширението и реконструкцията и инсталираната мощност на съществуващия обект преди разширението и реконструкцията). В съответствие с т. 13.1 от Условието за кандидатстване по процедурата Кандидатът може да подаде предложение за финансиране само за част от планираната нова мощност за производство на електрическа енергия от ВИ.
27.	20.03.2024 г.	Въпрос 1: Дружеството ни възнамерява да изгради фотоволтаична централа, която включва съоръжения за производство и съоръжения за съхранение на енергия с мощност над 3,5 MW. Правилно ли разбираме, че по процедурата са допустими разходи само за ЛСС? Допустими ли са разходите за изграждане на фотоволтаична централа, вкл. конструкция, фотоволтаични панели, инвертори, окабеляване и др.? Въпрос 2: Съгласно публикуваните насоки допустимите кандидати трябва да разполагат със собствен капитал от 1 млн. лв. за предложението за изграждане на комбинирани проекти, където производствения компонент от ВИ е с планирана мощност ≤ 5 MW като при кандидатстване се представят годишни финансови отчети за предходни години. Допустимо ли е представянето на текущ финансов отчет на дружеството, с който да се докаже собствен капитал през настоящата година?	По настоящата процедура безвъзмездното финансиране се предоставя само за локалните съоръжения за съхранение на електрическа енергия. Допустимите дейности и свързаните с тях разходи са посочени в т. 13.1, 14.1 и 14.2. от Условието за кандидатстване. Съответствието с изискването следва да е безспорно доказано (одитиран междинен финансов отчет) към датата на подаване на предложението за проект и потвърдено на етап сключване на договор за финансиране чрез попълване на приложен към Условието за кандидатура образец на декларация за липса на промяна във вече декларираните обстоятелства и представени документи (образец 17).

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
28.	21.03.2024 г.	1. Какъв код по КИД-2008 на проекта следва да се посочи във формуляра за кандидатстване – приложимият код на икономическа дейност (ако кандидатът извършва повече от един вид икономически дейности по КИД 2008, по свое усмотрение), код, свързан с дейността по проекта (производство/разпределение/съхранение на електрическа енергия от раздел 35.1 от Класификатора по КИД-2008), друг вид код по КИД-2008?	1. В Условиата за кандидатстване е посочено следното: Кодът на основна икономическа дейност на кандидата следва да бъде посочен в т. 2 „Данни на кандидата“, поле „Код на организацията по КИД-2008“ от Формуляра за кандидатстване. За удостоверяване на изискването по настоящата точка, Оценителната комисия ще извършва служебна проверка относно кода на основна икономическа дейност на кандидатите въз основа на данни, предоставени от НСИ, за 2022 г. като ще сравнява тези данни с информацията, посочена от кандидатите в т. 2 „Данни на кандидата“, поле „Код на организацията по КИД-2008“ от Формуляра за кандидатстване. В тази връзка, кандидатите следва да попълнят и представят на етап кандидатстване Декларация при кандидатстване (Приложение 3), включваща раздел „Декларация за съгласие за предоставяне на данни от Националния статистически институт на Министерство на енергетиката по служебен път“. В случай че след проверката се установи, че съгласно данните от НСИ кодът на основна икономическа дейност на кандидата за 2022 г. е недопустим, предложението за изпълнение на инвестиция се отхвърля (освен ако кандидатът попада в посочените по-горе в тази подточка изключения и отговаря на условията за прилагането му). В допълнение, съгласно Методология за определяне на код на основна икономическа дейност по КИД-2008 Националният статистически институт определя основната икономическа дейност на стопанските субекти само веднъж годишно на базата на представените от тях годишни отчети за дейността (ГОД) и осигурено съответствие между съдържанието на отчета и определената дейност. В съответствие с общоприетата единна европейска методология за определяне на основната икономическа дейност на дадено предприятие НСИ използва показателя „Нетни приходи от продажби“, който се съдържа в Отчета за приходите и разходите като част от ГОД. В „Справка за предприятието“ - част от ГОД, раздел „Икономическа дейност“, стопанският субект/предприятието

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		2. Ако даден кандидат упражнява няколко дейности по КИД-2008, като основната дейност за 2022 г. се явява недопустима по процедурата, но една или повече от допълнителните дейности по КИД 2008 за 2022 г. са допустими, моля, потвърдете, че ако спазва изискванията за водене на отделна счетоводна отчетност, проектът му е допустим и той може да заяви помощ за една от допустимите дейности, които упражнява, по свое усмотрение, като средствата бъдат разходвани само за нея.	посочва относителните дялове на нетните приходи от продажби от осъществяваните от него икономически дейности. Въз основа на посочените дейности и съответствието им с останалите отчети и справки в ГОД се изчислява основната дейност съгласно Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008) по методология, хармонизирана с европейските регламенти. Когато дадена стопанска единица изпълнява повече от две дейности, които попадат в повече от два различни класа на Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008), и никоя от тях не формира повече от 50% от нетните приходи, класифицирането на единицата по основна икономическа дейност се определя по т.нар. Метод „от горе надолу“ (Top down method) съгласно методологичните указания на Класификацията на икономическите дейности (КИД-2008) (NACE Rev. 2) в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1893/2006 на Европейския парламент и на Съвета. 2. Моля да се запознаете с разяснението по процедурата: https://www.me.government.bg/themes/razyasnenie-po-proceduri-za-podkrepa-na-novi-moshtnosti-za-proizvodstvo-na-elektroenergiya-ot-vazobnovyaemi-iztochnici-i-sahranenie-na-elektroenergiya-vav-vrazka-s-prilozimiya-rejim-na-darjavna-pomosht-2526-1643.html Моля да се запознаете с Технически насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ съгласно Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост 2021/С 58/01 (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A52021XC0218%2801%29). Доколкото предприятието отговаря на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“, то е допустим кандидат независимо от КИД на дейността му.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		3. При попълване на Приложение А към образеца на декларацията за държавни и минимални помощи, моля, посочете какъв период трябва да обхващат представените данни (от коя дата до коя дата). 4. При попълване на Приложение А към образеца на декларацията за държавни и минимални помощи, моля, посочете дали данните трябва да се отнасят само за кандидата или и до свързани с него други лица (въз основа на коя нормативна база ще се разглежда свързаността, ако е приложимо). 5. При попълване на Приложение А към образеца на декларацията за държавни и минимални помощи, моля, посочете дали данните трябва да се отнасят само за държавни помощи за идентични разходи (изграждане на енергийни обекти) или по принцип за всички видове държавни помощи, получени от кандидата. 6. Допустимо ли е по проекта да бъдат предвидени част от допустимите видове разходи, напр. оборудване, СМР и разходи за услуги за свързване на ЛСС към съоръженията на обекта, който се изгражда по комбинирания проекта, без да се включват разходи за нематериални активи и административни разходи за държавни и общински такси?	3. Декларацията за държавни и минимални помощи следва да включва всички получени към настоящия момент държавни помощи от предприятието. Помощта се счита за получена от момента на сключване на договора за финансиране на нейното предоставяне. 4. Декларацията за държавни и минимални помощи следва да включва данни само за кандидата. 5. Декларацията за държавни и минимални помощи следва да включва всички видове държавни помощи, получени от кандидата. 6. При предоставяне на безвъзмездно финансиране по настоящата процедура ще бъдат взети под внимание само „допустимите разходи“, детайлно описани в т. 14.2 от Условието за кандидатстване. Бюджетът представлява предварителна оценка на очакваните разходи и максимален размер на допустимите разходи. В изготвянето на предложението и попълването на формуляра за кандидатстване Кандидатът е необходимо да прецени и включени в бюджета всички допустими разходи, необходими за изпълнението на предложението. 7. Планът за външно възлагане се попълва в случаите, когато крайният получател (а) е възложител по смисъла на Закона за

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		7. По какъв начин се описва в плана за външно възлагане във формуляра за кандидатстване, ако по проекта има предвидени допустими разходи административни разходи за държавни и общински такси, възлагането на изпълнението на тези услуги? Те са фиксирани от съответния държавен/общински орган и не би следвало да бъдат обект на външно възлагане. 8. Ще бъдат ли публикувани указания за попълване на формуляра за кандидатстване? 9. Моля, посочете кои елементи от годишния отчет за дейността на кандидата, следва да се представят по т. 20.12 от Поканата (Финансови отчети и/или консолидирани финансови отчети за последната приключена финансова година, както и годишен отчет за дейността за последните четири приключени финансови години (2019, 2020, 2021 и 2022 г.)) – ОПР, баланс, друго? Прилагат се сканирани копия към формуляра за кандидатстване или по друг начин? 10. В случай, че изискването за собствен капитал се изпълнява от съдружниците/акционерите в кандидата, моля, посочете кои елементи от годишния отчет за дейността на съдружниците/акционерите, следва да се представят за предходната финансова година към датата на кандидатстване – ОПР, баланс, друго? Прилагат се сканирани копия към формуляра за кандидатстване или по друг начин? Ако към	обществените поръчки или (б) не е възложител по смисъла на ЗОП, но финансирането от МВУ за одобрената инвестиция е на стойност над 50 на сто от общата сума на инвестиция. В случаите когато е приложимо, подобен тип разходи за държавни и общински такси не се описват в плана за външно възлагане, но се посочват в бюджета на проектното предложение. 8. СНД не предвижда публикуването на указания за попълване на формуляра за кандидатстване. 9. Кандидатът следва да представи пълен комплект финансови отчети и/или консолидирани финансови отчети за последната приключена финансова година, както и годишен отчет за дейността за последните четири приключени финансови години (2019, 2020, 2021 и 2022 г.) в съответствие със Закона за счетоводството и приложимите счетоводни стандарти. Прилагат се сканирани копия. 10. Финансов отчет за 2023 г. е допустим, в случай че към датата на кандидатстване, кандидатът е заявил за вписване и представяне за обявяване в ТР одобрен от компетентния орган на дружеството годишен финансов отчет или го представи заверен от регистриран одитор.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		датата на кандидатстване 2023 г. е приключена финансова година (съставени са отчети), моля, потвърдете, че се представят данни за тази година. 11. Ако даден съдружник е вписан като такъв през 2024 г. преди датата на кандидатстване, моля, потвърдете, че неговият собствен капитал за предходната финансова година се включва в изчислението за изискването за собствен капитал на кандидата. 12. Ако даден кандидат е ООД или АД и не е голямо предприятие и не е предприятие в затруднено положение за последната приключена финансова година, а е в затруднено положение в една или повече от предходните години, допустимо ли е за участие по процедурата? За голямо предприятие, ако не е в затруднено положение в последните две приключени финансови години, а е в затруднено положение в една или повече от предходните години, допустимо ли е за участие в процедурата?	11. Съответствието с изискването следва да е безспорно доказано (одитиран междинен финансов отчет) към датата на подаване на предложението за проект и потвърдено на етап сключване на договор за финансиране чрез попълване на приложен към Условията за кандидатства образец на декларация за липса на промяна във вече декларирани обстоятелства и представени документи (образец 17). 12. Да и за двете хипотези, доколкото отговаря на останалите условия на процедурата. В допълнение, моля да имате предвид, че Регламент 651/2014 се прилага чрез дерогация за предприятия, които не са били в затруднено положение към 31.12.2019 г., но са станали предприятия в затруднено положение през периода 01.01.2020 г. до 31.12.2021 г.
29.	21.03.2024 г.	1. Параграф 7) на стр. 27 от Условията за кандидатстване предвижда, че за да е допустимо предложение за получаване на безвъзмездни средства, същото не може да бъде за повече от 1/3 от „общата квота на мощността за производство на електрическа енергия от ВИ“, докато в т. 21 от Оценителната таблица с критериите за оценка е записано, че предприятието, което участва в търга, не може да поиска повече от 1/3 от „общата квота на	1. При подготовката на предложения за инвестиции по настоящата процедура водещ документ са Условията за кандидатстване.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		ЛСС по настоящата процедура". Предвид горното, молим да потвърдите коя е релевантната квота с оглед преценката за съответствие с поставеното ограничение: дали общата квота на мощността за производство на електрическа енергия от ВИ или общата квота на ЛСС по процедурата. 2. Във връзка с ограничението за 1/3 от общата квота, посочено в пар. 7 на стр. 27 от Условието за кандидатстване, моля да потвърдите, че не са свързани лица за целите на ограничението и по смисъла на т.3 от Приложение 1 на Регламент ECN°651/2014 лицата, чиято дейност се контролира пряко или непряко от общ краен собственик-трето лице, но които лица не се намират в отношение на свързаност по вертикала и едното не притежава участие /пряко или непряко/ в капитала на другото, нито право на глас в общото събрание на акционерите/съдружниците на другото, нито има право да назначава или отстранява мнозинството от членовете на административните, управителните или надзорните органи на другото, нито упражнява доминиращо влияние по отношение на другото.	2. Хипотезите на свързаност ще се разглеждат на база на цялата налична информация, която е публично достъпна и е предоставена от кандидата. Не са свързани предприятия, предприятията, които не попадат в хипотезите на т. 3, член 3 от Приложение 1 на Регламент ECN°651/2014, т.е. нямат някое от следните взаимоотношения: а) едно предприятие притежава мнозинство от правата на глас на акционерите или съдружниците в друго предприятие; б) едно предприятие има право да назначава или отстранява мнозинството от членовете на административните, управителните или надзорните органи на друго предприятие; в) едно предприятие има правото да упражнява доминиращо влияние върху друго предприятие по силата на договор, сключен с това предприятие, или на разпоредба в устава или в учредителния акт на това предприятие; г) едно предприятие, което е акционер или съдружник в друго предприятие, контролира самостоятелно, по силата на споразумение с други акционери или съдружници в това предприятие, мнозинството от правата на глас на акционерите или съдружниците в това предприятие. Моля да имате предвид, че в т. 3, член 3 от Приложение 1 на Регламент ECN°651/2014 са посочени и други презумпции и хипотези, които също са приложими при определяне на свързано предприятие. При прилагане на ограничението от 1/3 от общата квота, посочено в пар. 7 на стр. 27 от Условието за кандидатстване няма да вземат

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
			предвид "предприятията партньори" по смисъла на т. 2, член 3 от Приложение 1 на Регламент ECNº651/2014.
30.	21.03.2024 г.	1. В Условиата за кандидатстване, т. 14 „Категории разходи, допустими за финансиране, т. 14.1. Условия за допустимост на разходите, поле „ВАЖНО“, стр. 34, е посочено: „743 215 лева (без ДДС) за 1 MW инсталирана мощност на ЛСС за ЛСС с инсталирана мощност над 2 MW“. Моля за пояснение какво означава „за ЛСС с инсталирана мощност над 2 MW“. За инсталирана мощност на ЛСС под 2 MW друга ли е стойността на допустимите разходи и ако да - каква.	Моля вижте разяснение по процедурата: https://www.me.government.bg/themes/razyasnenie-po-proceduri-za-podkrepa-na-novi-moshtnosti-za-proizvodstvo-na-elektroenergiya-ot-vazobnovyaemi-iztochnici-i-sahranenie-na-elektroenergiya-2523-1643.html
31.	21.03.2024 г.	1/ Моля да ми разясните с няколко изречения каква е разликата между тази процедура и другата, която обявихте за мощности от 200 kW до 2 MW? 2/ Второ, кое налага обявяването на две отделни процедури? Не е ли това само административна тежест? 3/ Припокриването в диапазона от 200 kW и 2 MW означава ли, че кандидат с например проект с мощност от 800 kW може сам да реши по коя процедура да участва?	Избраният подход за насочване на процедурите към сегментирани кандидати, въз основа на инсталирана мощност на ЛСС е избран с цел да се осигури ефективна конкуренция. Въз основа на проведени консултации със заинтересовани стани и пазарен анализ, доказващи, че разходите за ЛСС намаляват значително с увеличаване на инсталираната мощност. Тези доказани на пазара резултати доведоха до определяне на максималния интензитет на помощта по двете процедури.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
32.	22.03.2024 г.	На стр. 35 от Условието за кандидатстване по процедурата е посочено, че: „Максималният интензитет на безвъзмездното финансиране е до 50% от допустимите разходи, но не повече от 743 215 лева (без ДДС) за 1 MW инсталирана мощност на ЛСС за ЛСС с инсталирана мощност над 2 MW.“ Каква е цената за 1 MW инсталирана мощност на ЛСС за ЛСС с инсталирана мощност под 2 MW?	Поставеният въпрос няма отношение към обявената процедура за подбор на предложения и е свързан с пазарно проучване на цените за ЛСС.
33.	22.03.2024 г.	1. Изискванията, поставени в Поканата, касаещи инсталираната мощност „над 200 kW“ към кой от компонентите на комбинираното енергийно съоръжение се отнасят – към инсталацията за производство на слънчева и/или вятърна енергия ИЛИ към локалното съоръжение за съхранение (ЛСС), което ще се изгради и финансира със средства по процедурата. 2. Изискването за наличие на минимален размер на собствения капитал за кой период се отнася? За 2022 или за 2023 година? 3. Какво имате предвид по отношение изискването към проектите „Да бъдат за не повече от 1/3 от общата квота на мощността за производство на ел.енергия, съгласно раздел 7 за едно предприятие за един или няколко проекта?“	Моля вижте разяснение по процедурата: https://www.me.government.bg/themes/razyasnenie-po-proceduri-za-podkrepa-na-novi-moshtnosti-za-proizvodstvo-na-elektroenergiya-ot-vazobnovyaemi-iztochnici-i-sahranenie-na-elektroenergiya-2523-1643.html 2. Съгласно Условието за кандидатстване, критериите за допустимост се доказват с представяне на годишни финансови отчети или консолидирани годишни финансови отчети от последната приключена финансова година. 3. Настоящата процедура за подбор на предложения за изграждането на минимум 940 MW ВИ в комбинация с минимум 200 MW батерии, т.е. общата квота на мощността за производство на електрическа енергия от ВИ е 940 MW. В т. 7) на т. 13.1 от Условието за кандидатстване е поставено изискване, че за да бъде допустим Кандидатът може да е подал едно или няколко предложение/я за не повече от 1/3 от общата квота на мощността за производство на електрическа енергия от ВИ по процедурата.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		4. Към кой момент следва да е ангажиран Техническият ръководител (на етап Кандидатстване или след провеждане на избора на изпълнител и подписване на Договор за изпълнение на СМР). По какъв начин Техническият ръководител следва да бъде „ангажиран“ формално? 5. Допустими ли са предприятия с предмет на дейност в обхвата на Приложение I на Директива 2003/87/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 година за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета текст от значение за ЕИП? 6. В критериите за оценка (критерий 21) е поставено изискване за представяне на подробен финансов план, предложен за проекта, който включва, но не се ограничава до: а. Подробности, свързани с източниците и използването на средствата	4. Техническият ръководител следва да е ангажиран на етап кандидатстване. Няма изискване относно вида на правоотношенията с лицето (физическо или юридическо лице), което ще бъде ангажирано за технически ръководител. 5. В Технически насоки за прилагането на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ съгласно Регламента за Механизма за възстановяване и устойчивост 2021/С 58/01 (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A52021XC0218%2801%29) е посочено, че във връзка с мерките в подкрепа на дейностите, обхванати от схемата на ЕС за търговия с емисии, по-специално, за да не се изкривяват пазарните сигнали, въведени с нея, и в съответствие с подхода, възприет във Фонда за справедлив преход, дейностите с прогнозни емисии на CO2 еквивалент, които не са значително по-ниски от съответните референтни стойности, установени за безплатно разпределяне на квоти, по принцип не следва да получават подкрепа от Механизма за възстановяване и устойчивост. В тази връзка, доколкото прогнозните емисии на CO2 еквивалент на даден кандидат са значително по-ниски от съответните референтни стойности, установени за безплатно разпределяне на квоти, то е допустим кандидат. 6. Финансовият план се изготвя в свободен текст и се прикача към формуляра за кандидатстване в секция 13. „Прикачени документи“.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		b. Обобщение на дълговото финансиране, потенциалните източници и очакваните условия, които ще бъдат осигурени от заемодателите c. Обобщение на финансирането (вкл. потенциални източници) за частта от собствения капитал d. Финансирането от всякакви други източници Финансирането се разпределя между двата компонента на комбинирания проект – производство и съхранение Източник на информация за финансовия план е ФК. Моля да уточните къде точно (в коя секция на формуляра) следва да се опише подробно финансовия план? 7. В т. 9 МИНИМАЛЕН И МАКСИМАЛЕН РАЗМЕР НА БЕЗВЪЗМЕЗДНОТО ФИНАНСИРАНЕ ЗА КОНКРЕТНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИНВЕСТИЦИЯ, в кутия с гриф „Важно“ е отбелязано, че: „Всеки кандидат, който подава предложение за инвестиция по настоящата процедура (Покана 2) и по процедура BG-RRP-4.032 C4.I6 "Подкрепа на нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници и съхранение на електроенергия с инсталирана мощност от 200 kW до 2 MW" (Покана 1) може да получи безвъзмездно финансиране за всички подадени предложения в размер до 58 674 900 лева." В Покана 1, в аналогичната точка (9) отново с гриф „Важно“ текста гласи: „Всеки кандидат, който поддава предложение за инвестиция по	7. По процедура BG-RRP-4.032 „Подкрепа на нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници и съхранение на електроенергия с инсталирана мощност от 200 KW до 2 MW" е определен максимален размер на финансиране за предложение за един проект за едно предприятие – до 35 854 000 лева. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 година във връзка с Регламент (ЕС) 2023/1315 за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора, максималният размер на безвъзмездното финансиране за един проект за едно предприятие не може да надхвърля максимално допустимия размер на помощта по чл. 4, параграф 1, буква „т“, който е левовата равностойност на 30 милиона евро (58 674 900 лв.). В случай че кандидат подаде предложение за инвестиция по настоящата процедура и по процедура BG-RRP-4.032 може да получи безвъзмездно финансиране за всички подадени предложения в размер до 58 674 900 лв, при запазване на ограничението за покана 1.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		настоящата процедура (по Покана 1) и по процедура BG-RRP-4.033 C4.I6 "Подкрепа на нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници и съхранение на електроенергия с инсталирана мощност над 200 kW" (Покана 2) може да получи безвъзмездно финансиране за всички подадени предложения в размер до 35 854 000 лева." Моля за разяснение по следния казус: ако дадено предприятие (кандидат) подаде предложения за инвестиции по двете покани (в изпълнение на всички изисквания, в т.ч. – за различни обекти), кой от двата прага ще се съблюдава от оценителните комисии – този, с размера, описан в Покана 1 - до 35 854 000 лева или този с размера, описан в Покана 2 – до 58 674 900 лева? 8: Допустими ли са предприятия, регистрирани след 2022г? И отново в същата връзка – кой/кои ще са показателите (информацията), които ще се проследяват при представяне на годишните отчети за дейността на дружествата за периода 2019 – 2022г.?	8. Съгласно Условиата за кандидатстване, критериите за допустимост се доказват с представяне на годишни финансови отчети или консолидирани годишни финансови отчети от последната приключена финансова година. Годишен отчет за дейността за последните четири приключени финансови години (2019, 2020, 2021 и 2022 г.), се прилага за доказване на липса на обстоятелства във връзка с приложимия режим на държавни помощи. Годишен отчет за дейността се прилага за всички приключени финансови години, но не повече от последните четири. При липса на приключена финансова година (ново регистрирано дружество), съответствието с изискванията следва да е безспорно доказано (одитиран междинен финансов отчет) към датата на подаване на предложението за проект и потвърдено на етап сключване на договор за финансиране чрез попълване на приложен към Условиата за кандидатства образец на декларация за липса на промяна във вече декларираните обстоятелства и представени документи (образец 17).

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		9: В раздел „II. Допустими дейности“ по отношение процеса по възлагане на външни изпълнители извършването на допустимите дейности е посочено „ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 80 на МС се прилага за инвестиции, за които финансирането от Механизма съставлява сума, по-голяма от 50 на сто от общата сума на одобрената инвестиция (т.е. поискания размер на безвъзмездно финансиране по процедурата (за компонента съхранение) е по-голям от 50% от стойността на комбинирания проект (компонент производство и компонент съхранение).“ Моля за разяснение как се изчислява „50% от стойността на комбинирания проект (компонент производство и компонент съхранение)“, при положение, че по процедурата се дава възможност да се кандидатства с вече изграден компонент за производство и при положение, че за същия процедурата не предоставя безвъзмездни средства? 10. В случай, че предприятието – кандидат има обекти в три различни населени места, възможно ли е в рамките на едно проектно предложение да бъдат включени и трите обекта? Ако да, моля потвърдете, че е допустимо в рамките на едно ПИИ да бъдат приложени документи(вкл. идейни или технически/работни проекти, влязло в сила	9. В този случай в стойността на комбинирания проект се вземат предвид всички разходи, направени от кандидата във връзка с вече изградения компонент за производство и осчетоводени в съответствие с приложимото законодателство. 10. По настоящата процедура са допустими локални съоръжения за съхранение на електрическа енергия (ЛСС) с мощност от 200 kW до 2 MW. Едно проектно предложени може да включва само един комбиниран проект с мощност от 200 kW до 2 MW.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		решение или становище на компетентния орган по ОС, заверено копие от валидно становище за присъединяване или валиден предварителен договор за присъединяване или валиден действащ договор за присъединяване) за всеки един от трите обекта, а във ФК да бъдат подробно описани ЛСС, които ще се изградят към съществуващи производствени компоненти на комбинирания проект в трите населени места	
34.	22.03.2024 г.	1. Правилно ли ни е разбирането, че електроенергията може да се ползва по преценка на кандидата или изцяло за собствено потребление, или изцяло за продажба, или комбинирано (за собствени нужди и продажба)? 2. Спрямо насоките за кандидатстване на Покана 1 проектното предложение трябва да бъде за не повече от 1/3 от общата квота на мощността за производство на електрическа енергия от ВИ. Същото условие е включено в Покана 2. Моля да разясните, ако дадено дружество кандидатства и за двете покани - Покана 1, и Покана 2, как трябва да се определи максималният лимит, за да се гарантира, че комбинираният принос към двете покани не надхвърля ограничението от 1/3 от общата квота за капацитет за производство на електроенергия от ВИ?	1. Мощностите за производство на електрическа енергия от ВИ (вятрна и/или слънчева енергия), следва да са присъединени към електрическата мрежа. Произведената електрическа енергия може да бъде използвана за собствено потребление и/или да бъде продадена на организирания борсов пазар. В допълнение е необходимо да бъде изпълнено изискването ЛСС да приема най-малко 75 % от електрическата енергия, която съхранява от пряко присъединената електрическа централа за производство на електрическа енергия от ВИ на годишна база. Разяснение по въпроси 2 и 3: По процедура BG-RRP-4.032 „Подкрепа на нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници и съхранение на електроенергия с инсталирана мощност от 200 KW до 2 MW" е определен максимален размер на финансиране за предложение за един проект за едно предприятие – до 35 854 000 лева. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 година във връзка с Регламент (ЕС) 2023/1315 за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора, максималният размер на безвъзмездното финансиране за един проект за едно предприятие не може да надхвърля максимално допустимия размер на помощта по чл. 4, параграф 1, буква „т“, който е левовата равностойност на 30 милиона евро (58 674 900 лв.).

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		Това означава ли, че максималната квота за двете покани е сбор от 313MW и 66MW или общо 379MW за едно предприятие? 3. Моля да разясните изискването за максималната БФП за едно предприятие, което кандидатства с проектни предложения и по двете покани. В Покана 1 пише, че всеки кандидат, който подава предложения по двете покани, може да получи безвъзмездно финансиране за всички подадени предложения в размер до 35 854 000 лева; а в Покана 2 пише абсолютно същото, но с размер до 58 674 900 лева.	В случай че кандидат подаде предложение за инвестиция по настоящата процедура и по процедура BG-RRP-4.032 може да получи безвъзмездно финансиране за всички подадени предложения в размер до 58 674 900 лв., при запазване на ограничението за покана 1. В допълнение, моля да се запознаете с разяснение по процедурата: https://www.me.government.bg/themes/razyasnenie-po-proceduri-za-podkrepa-na-novi-moshtnosti-za-proizvodstvo-na-elektroenergiya-ot-vazobnovyaemi-iztochnici-i-sahranenie-na-elektroenergiya-2523-1643.html
35.	23.03.2024 г.	В Насоките за кандидатстване в т. 13.1, подточка 7) е посочено, че допустими за кандидатстване са предложения, които следва: "Да бъдат за не повече от 1/3 от общата квота на мощността за ПРОИЗВОДСТВО на електрическа енергия от ВИ съгласно раздел 7 по-горе за едно предприятие за един или няколко проекта.". От това следва, че проектът/тите на кандидата, заедно с тези на свързаните с него предприятия, не трябва да надхвърлят мощност на ПРОИЗВОДСТВЕНИЙ КОМПОНЕНТ от 313,33 MW. (940 MW делено на 3) В Методологията за оценка обаче, в т. 24 е посочено следното: "Предприятието, което участва в търга, не може да поиска повече от 1/3 от общата квота на ЛСС по настоящата процедура съгласно раздел 7 за едно предприятие за няколко проекта (включително свързаните с кандидата предприятия). От този	При подготовката на предложения за инвестиции по настоящата процедура водещ документ са Условието за кандидатстване.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		текст следва, че проектът/тите на кандидата, заедно с тези на свързаните с него предприятия, не трябва да надхвърля мощност на ЛСС от 66,66 MW. (200 MW делено на 3) Моля посочете, кое от двете изисквания е ВЯРНО: А) Предложението на кандидата да бъде за не повече от 1/3 от общата квота на мощността за ПРОИЗВОДСТВО на електрическа енергия от ВИ, съгласно раздел 7 от Условието за кандидатстване, или Б) Предложението на кандидата да бъде за не повече от 1/3 от общата квота на мощността за БАТЕРИИ, съгласно раздел 7 от Условието за кандидатстване.	
36.	23.03.2024 г.	В точка 20 към Условието за кандидатстване има несъответствие на посоченото в текста "ВАЖНО: Декларациите по т. 3) до т. 9) включително се попълват по образец, датират и подписват от лице, което е официален представляващ на кандидата и е вписано като такъв в ТР и регистъра на ЮЛНЦ. В случаите, когато кандидатът се представлява САМО ЗАЕДНО от няколко физически лица, се подписват от всяко от тях. След попълване, датиране и подписване на декларациите по т. 3) до т. 9) включително, същите се прикачат в раздел „Прикачени електронно подписани документи“ от Формуляра за кандидатстване." и номерацията при Декларациите. В списъка с документи, те са от т.2 до т.8, а не от т.3 до т.9	В текста на стр. 47 от Условието за кандидатстване е допусната техническа грешка. Текстът следва да бъде: "ВАЖНО: Декларациите по т. 3) до т. 8) включително се попълват по образец, датират и подписват от лице, което е официален представляващ на кандидата и е вписано като такъв в ТР и регистъра на ЮЛНЦ. В случаите, когато кандидатът се представлява САМО ЗАЕДНО от няколко физически лица, се подписват от всяко от тях. След попълване, датиране и подписване на декларациите по т. 3) до т. 9) включително, същите се прикачат в раздел „Прикачени електронно подписани документи“ от Формуляра за кандидатстване."
37.	23.03.2024 г.	Имам интерес!	Не се съдържа въпрос.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
38.	24.03.2024 г.	Въпрос 1: Правилно ли разбираме, че БФП е в размер на до 50% от стойността на ЛСС (батериите) и кандидатите/бенефициентите съфинансират останалите мин. 50% от стойността на батерията + 100% от изграждането на новите мощности ВЕИ? Въпрос 2: Молим за пояснение дали инвестицията се отнася до ВЕИ за собствено потребление или е допустимо и продажба на ел. енергия, тъй като не виждаме да е изрично упоменато в условията за кандидатстване!	1. Да, разбирането е правилно. 2. Мощностите за производство на електрическа енергия от ВИ (вятрна и/или слънчева енергия), следва да са присъединени към електрическата мрежа. Произведената електрическа енергия може да бъде използвана за собствено потребление и/или да бъде продавана.
39.	24.03.2024 г.	Моля да потвърдите, че ако споменатите в т.12, параграф 2 от Условията за кандидатстване разрешителни, включително, но не само, разрешението за ползване, с което се въвежда в експлоатация проект или част от проект за производство на електрическата енергия от ВИ, са издадени на името на едно лице, а впоследствие този проект/част от проект е прехвърлен на друго лице, което ще бъде кандидат по програмата и ще изпълни частта на проекта за ЛСС, без да се извършва промяна на титуляря на разрешението/а, това няма да се счита за нарушение на изискването на т. 12, параграф 2 от Условията за кандидатстване.	Издаването на всички разрешителни, свързани с изграждането на енергийния обект за производство на електрическа енергия от вятърна и/или слънчева енергия се извършва в съответствие с изискванията на Закона за устройство на територията и подзаконовите нормативни актове към него.
40.	25.03.2024 г.	1. В т. 11.1.4) от Условията за кандидатстване по процедурата е посочено, че съответствието с изискването на минимален собствен капитал на кандидата се доказва чрез „годишни финансови отчети или консолидирани годишни финансови отчети от последната приключена финансова година“. В тази връзка имам следните три въпроса: 1.1. В Случай, че към момента на кандидатстването кандидатът (респ.	1.1. Съгласно Условията за кандидатстване, критериите за допустимост се доказват с представяне на годишни финансови отчети или консолидирани годишни финансови отчети от последната приключена финансова година. Финансов отчет за 2023 г. е допустим, в случай че към датата на кандидатстване, Кандидатът е заявил за вписване и представил за обявяване в ТР одобрен от компетентния орган на дружеството ГФО или го представи заверен от регистриран одитор.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		съответните дружества – съдружници/акционери в него, в случай, че изискването ще се доказва чрез позоваване на техния собствен капитал) са приключили счетоводно финансовата 2023 г., допустимо ли доказването на съответствието с изискването да стане въз основа на годишните финансови отчети за 2023 г.? 1.2. В случай, че капиталът на кандидата (респ. на съответните дружества – съдружници/акционери в него, в случай, че изискването ще се доказва чрез позоваване на техния собствен капитал) е увеличен през настоящата 2024 г. преди кандидатстването, ще бъде ли взет предвид така увеличения размер на капитала с оглед спазване на изискването за минимален собствен капитал? Проектната логика изисква това да е допустимо, тъй като в крайна сметка изискването за минимален собствен капитал е предназначено да обезпечи, че кандидатите ще имат финансовата възможност да финансират изпълнението на проекта си. В тази връзка, наличието на собствен капитал в по-близък до кандидатстването момент (2024 г.) предоставя по-голяма гаранция за наличието на възможност за финансиране на проекта, спрямо наличието на собствен капитал в по-ранен период (към края на 2022 или 2023 г., в зависимост от това коя е последната приключила финансова година), тъй като е напълно възможно благодарение на различни обстоятелства отчетеният през 2022 или 2023 г. собствен капитал междувременно да е намалял, и вече да не покрива	1.2. При увеличение на капитала през 2024 г. съответствието с изискването следва да е безспорно доказано чрез одитиран междинен финансов отчет към датата на подаване на предложението за проект и потвърдено на етап сключване на договор за финансиране чрез попълване на приложен към Условията за кандидатства образец на декларация за липса на промяна във вече декларираните обстоятелства и представени документи (образец 17).

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		изискването. Наличието на собствения капитал в този случай би могъл да се установи чрез финансовите отчети към края на месеца, предхождащ кандидатстването. 1.3. В случай, че съставът на съдружниците/акционерите на кандидата е претърпял промени през настоящата 2024 г. преди кандидатстването, напр. са приети нови съдружници/акционери, вместо или в допълнение към съществуващите, ще бъде ли взет пред вид собствения капитал на тези нови съдружници/акционери (към 2022 или 2023 г., в зависимост от това коя е последната приключила финансова година) с оглед спазването на изискването за минимален собствен капитал? 2. По отношение на реда за избор на изпълнители на дейностите по проекта в каре ВАЖНО в края на т. 13.1 от Условието за кандидатстване е посочено, че крайните получатели, които не са възложители по смисъла на ЗОП), прилагат ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 80 на МС от 09.05.2022 г. „за инвестиции, за които финансирането от Механизма съставлява сума, по-голяма от 50 на сто от общата сума на одобрената инвестиция (т.е. поискания размер на безвъзмездно финансиране по процедурата (за компонента съхранение) е по-голям от 50% от стойността на комбинирания проект (компонент производство и компонент съхранение).“ Същевременно това условие за приложимост на ПМС № 80/2022 не е възпроизведено в Условието за изпълнение. В тази връзка, с оглед избягване на неяснота, имам следните два уточняващи въпроса:	1.3. Отговорът по т. 1.2. по-горе се прилага съответно – съставът на съдружниците/акционерите към момента на подаване на предложението за проект ще бъде отчетен при преценката за спазване на изискванията. 2.1. ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 80 на МС се прилага за инвестиции, за които финансирането от Механизма съставлява сума, по-голяма от 50 на сто от общата сума на одобрената инвестиция (т.е. поискания размер на безвъзмездно финансиране по процедурата (за компонента съхранение) е по-голям от 50% от стойността на комбинирания проект (компонент производство и компонент съхранение). Възложители по смисъла на ЗОП прилагат разпоредбите на ЗОП.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		2.1. Следва ли да се прилага реда за избор на изпълнител по ПМС № 80/2022 г. в случай, че поисканият размер на безвъзмездно финансиране по процедурата (за компонента съхранение) е по-малък или равен от 50% от стойността на комбинирания проект (компонент производство и компонент съхранение)? 2.2. С какъв документ следва да се установи „стойността на комбинирания проект (компонент производство и компонент съхранение)“, с цел да се определи приложимостта на ПМС № 80/2022? Ако този документ ще е КСС на комбинирания проект – необходимо ли тази КСС (предвидените в нея стойности) да са потвърдени (заверени) от проектанта като част от съответния идеен/работен проект на инвестицията? 3. В първото каре ВАЖНО в т. 14.2 от Условието за кандидатстване е посочена „максимална стойност на безвъзмездната подкрепа за изграждане на компонента за съхранение от комбинирания проект в размер на 50% от допустимите разходи, но не повече от: 743 215 лева (без ДДС) за 1 MW инсталирана мощност на ЛСС за ЛСС с инсталирана мощност над 2 MW“. Какво означава „за ЛСС с инсталирана мощност над 2 MW“? Означава ли това, че тази максимална стойност се прилага само по отношение на инсталации с ЛСС с инсталирана мощност над 2 MW, или тази максимална стойност се прилага и за инсталации с ЛСС под 2 MW? 4. В първото каре ВАЖНО в т. 14.2 от Условието за кандидатстване е посочено и че	2.2 Стойността на комбинирания проект ще се доказва чрез представяне на разходооправдателни документи или друг документ с еквивалентна доказателствена стойност. 3. По настоящата процедура максималният интензитет на безвъзмездното финансиране е до 50% от допустимите разходи, но не повече от 743 215 лева (без ДДС) за 1 MW инсталирана мощност на ЛСС, това изискване се прилага за всички предложения за изпълнение на инвестиция по процедурата. 4. Да, разбирането е правилно.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		„С цел определяне на интензитета на предоставяното безвъзмездно финансиране всеки допустим разход следва да бъде съобразен с определената максимална стойност на безвъзмездно финансиране до 50%.“ Означава ли това, че за всеки индивидуален разход, включен в бюджета, следва да се предвиди интензитет (процент) на безвъзмездно финансиране от ПБУ не повече от 50% от допустимия разход?	
41.	25.03.2024 г.	В публикуваните насоки по Покана 1 и Покана 2 са посочени следните критерии за допустимост на кандидатите: 4) Да имат самостоятелно или чрез своя(ите) акционер(и)/съдружник(ци) собствен капитал от: (а) 1 млн. лева за предложения за изграждане на комбинирани проекти, където производствения компонент от ВИ е с планирана мощност ≤ 5 MW. (б) 4 млн. лева за предложения за изграждане на комбинирани проекти, където производствения компонент от ВИ е с планирана мощност ≤ 20 MW. (в) 6 млн. лева за предложения за изграждане на комбинирани проекти, където производствения компонент от ВИ е с планирана мощност над 20 MW Посоченият критерий е напълно идентичен и в двете покани. Възможно ли е да е допусната техническа грешка при посочване на този критерий, предвид съществената разлика в посочените мощности в двете покани: от 200 kW до 2 MW за Покана 1 и над 200 kW за	Едновременно са обявени две покани в рамките на една процедура за предоставяне на безвъзмездни средства чрез подбор за изпълнение на инвестиции от крайни получатели. По двете процедури е извършено диференциране по инсталирана мощност, така че стойността на капитала е съобразен с инсталираната мощност, респективно със стойността на инвестицията.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		Покана 2? Не би ли следвало критерият по Покана 1 да е по-нисък спрямо Покана 2?	
42.	26.03.2024 г.	По процедура BG-RRP-4.033 C4.I6 (Покана 2) е записано, че един кандидат може да участва паралелно с проект и по процедура BG-RRP-4.032 C4.I6 (Покана 1), като може да получи БФП за всички подадени предложения в размер до 58 674 900 лева. В другата покана (Покана 1) е записано, че един кандидат може да участва паралелно с проект и по процедура BG-RRP-4.033 C4.I6 (Покана 2), като може да получи БФП за всички подадени предложения в размер до 35 854 000 лева. Как се обяснява това противоречие? Ако даден кандидат подаде 2 проекта – по един за всяка покана, то колко е максималният размер на безвъзмездната финансова помощ, която може да получи – 35 854 000 или 58 674 900 лева?	Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 година във връзка с Регламент (ЕС) 2023/1315 за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора, максималният размер на безвъзмездното финансиране за един проект за едно предприятие не може да надхвърля максимално допустимия размер на помощта по чл. 4, параграф 1, буква „т“, който е левовата равностойност на 30 милиона евро (58 674 900 лв.). В случай че кандидат подаде предложение за инвестиция по настоящата процедура (покана 2) и по процедура BG-RRP-4.032 (Покана 1) може да получи безвъзмездно финансиране за всички подадени предложения в размер до 58 674 900 лв.
43.	26.03.2024 г.	1. На каква база се изчислява собствения капитал? Кой ред от счетоводния баланс ще се вземете при изчисляването? 2. Ако компанията има повече от едно предложение за проекти с различна мощност, как се разглеждат изискванията за собствен капитал, въз основа на критериите, които се предоставили – кумулативно за двете проектни предложения или по отделно за всяко едно?	1. Съответствие с изискването за собствен капитал се доказва на база счетоводен баланс, при структура съгласно СС 1. 2. Изискването за собствен капитал не се прилага кумулативно за всяко едно проектно предложение.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
44.	26.03.2024 г.	В Раздел 13.1. Допустими дейности, т. 4 е отбелязано, че са допустими предложения за комбинирани проекти за изграждане на нова мощност за производство на електрическа енергия от слънчева и/или вятърна енергия и за ЛСС, където и двата елемента (производство и съхранение) представляват компоненти на едно и също проектно предложение. В секция "ВАЖНО" е отбелязано, че за се отговори на изискването за "нова мощност", е допустимо предложението да е свързано с разширяване или реконструкция на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от ВИ в експлоатация с увеличаване на съществуващата инсталирана мощност. В тези случаи, предложението се съобразява и е допустимо само за увеличената мощност (разликата между инсталираната мощност след разширението и реконструкцията и инсталираната мощност на съществуващия обект преди разширението и реконструкцията). Разширението и реконструкцията трябва да отговарят на условията за нови проекти по т. 1) а) или б) по-горе. (стр. от 25 от Условията за кандидатстване). Моля, за следните разяснения: при предложение за комбиниран проект свързан с разширяване на съществуващ енергиен обект за производство на ЕЕ от ВИ с увеличаване на съществуващата мощност допустимо ли е капацитетът на ЛСС (компонентът за съхранение) да обхваща пълния капацитет на енергийния обект (сумирана мощност преди и след разширението/реконструкцията), или ЛСС	В случай на разширяване или реконструкция на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от ВИ, които са въведени в експлоатация и предвиждат увеличаване на съществуващата инсталирана мощност, допустимата мощност на ЛСС се определя въз основа на разликата между постигнатата инсталирана мощност, и инсталираната мощност преди разширението или реконструкцията. По настоящата процедура няма ограничение за вида на предприятието.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		следва да обхваща само увеличената след разширението/реконструкцията мощност на енергийния обект за производство на ЕЕ от ВИ. Допустимо ли е участието в процедурата на големи предприятия (големи данъкоплатци)?	
45.	26.03.2024 г.	Съгласно т. 4) от т. 11.1 КРИТЕРИИ ЗА ДОПУСТИМОСТ НА КАНДИДАТИТЕ е поставено изискване кандидатите да имат самостоятелно или чрез своя(ите) акционер(и)/съдружник(ци) собствен капитал в определен размер. На лице е следната ситуация: дружеството кандидат е проектно дружество, без възможност да докаже самостоятелно изпълнение на т.4, същото дружество е притежавано на 100% от акционер, чиито непряк собственик е инвестиционен фонд. Как следва дружеството кандидат да докаже съответствие с посочените критерии? В този случай достатъчно ли е да се представи писмо от главния финансов директор или еквивалентно лице на фонда, потвърждаващо наличието на обща сума в неангажирани средства, равна на дела от собствения капитал, непряко притежаван в проекта, който се разпределя неотменимо за проекта в случай, че подаденото предложение е успешно? Трябва ли в допълнение към това и прекият акционер в дружеството да доказва наличие на собствен капитал или е достатъчно писмото от крайния собственик? С цел яснота - коректно ли е разбирането ни, че под собствен капитал се подразбира	1. Съответствие с изискването за собствен капитал се доказва на база счетоводен баланс, при структура по Счетоводен стандарт (СС) 1.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		заложеното в Националните счетоводни стандарти определение "Собствен капитал е остатъчната стойност на активите на предприятието след приспадане на всичките му пасиви."?	
46.	26.03.2024 г.	Допустима ли е промяна в начина на присъединяване на производствената мощност, спрямо представения в предварителния договор в момента на кандидатстване по настоящата процедура, която промяна е съгласувана и надлежно документирана с ЕСО/ЕРП? Ако е допустима, има ли срок, в рамките на който следва да се предостави информация за такава промяна?"	По настоящата процедура може да бъде извършена промяна в условията за присъединяване, като същите е необходимо да бъдат отразени в съответния документ (предварителен договор или договор за присъединяване), подписан от оператора на съответната електрическа мрежа и кандидата/крайния получател. Промяната в условията за присъединяване не може да бъде свързана с инсталираната мощност на енергийния обект и/или ЛСС, която/които е/са посочена/и в становището за присъединяване, предварителния договор или договора за присъединяване.
47.	26.03.2024 г.	ВЪПРОС ПО ОТНОШЕНИЕ НА ДОПУСТИМОСТТА НА КАНДИДАТА. Условие за допустимост: Наличие (самостоятелно или чрез своя(ите) акционер(и)/съдружник(ци)) на собствен капитал в размер на: (а) 1 млн. лева за предложения за изграждане на комбинирани проекти, където производствения компонент от ВИ е с планирана мощност ≤ 5 MW. Начин на доказване: ГФО или консолидиран ГФО за последната приключена финансова година. Въпрос: Изискването за наличие на горепосоченият собствен капитал следва да се отнася до финансовото състояние на кандидатите към момента на подаване на заявлението за	Съгласно Условията за кандидатстване, критериите за допустимост се доказват с представяне на годишни финансови отчети или консолидирани годишни финансови отчети от последната приключена финансова година. Съответствието с изискването следва да е безспорно доказано (одитиран междинен финансов отчет) към датата на подаване на предложението за проект и потвърдено на етап сключване на договор за финансиране чрез попълване на приложен към Условията за кандидатура образец на декларация за липса на промяна във вече декларираните обстоятелства и представени документи (образец 17).

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		подпомагане. Начинът за доказване е в противоречие със самото изискване, като на практика се изисква кандидатите да докажат друго – размер на собствения капитал за предходната година, а не към момента на подаване на документите. От така поставеното условие дори не става ясно дали към момента на кандидатстване посочения за предходната година собствен капитал е в същият размер. Изискването ограничава кандидатите при финансовото структуриране на проектите им (дълг/собствен капитал), както и възможността им за ефективно управление на паричните потоци, чрез необходимостта да се блокира значителен паричен ресурс, в някои случаи в пъти по-голям от необходимия за реализация на определен проект. С оглед на горното, за доказване на поставеното условие за допустимост и представяне на максимално актуална информация, ще приеме ли СНД представяне на междинен финансов отчет, мнение от регистриран одитор и/или справки от Търговския регистър или друг подобен документ, доказващ по неоспорим начин наличието на изисквания размер на собствения капитал?	
48.	26.03.2024 г.	1. Какъв документ е необходим за доказване на собствен капитал, а именно: "Да имат самостоятелно или чрез своя(ите) акционер(и)/съдружник(ци) собствен капитал от: (а) 1 млн. лева за предложения за изграждане на комбинирани проекти, където	1. Съгласно Условието за кандидатстване, критериите за допустимост се доказват с представяне на годишни финансови отчети или консолидирани годишни финансови отчети от последната приключена финансова година.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		производствения компонент от ВИ е с планирана мощност ≤ 5 MW. (б) 4 млн. лева за предложения за изграждане на комбинирани проекти, където производствения компонент от ВИ е с планирана мощност ≤ 20 MW. (в) 6 млн. лева за предложения за изграждане на комбинирани проекти, където производствения компонент от ВИ е с планирана мощност над 20 MW." Написано е в методиката за оценка, че показателя за допустимост се проверява "Годишни финансови отчети и консолидирани годишни финансови отчети от предходната финансова година." 1.1. Моля да ни кажете какви стойности от годишните финансови отчети се гледат - записан капитал, стойност на активите или комбинация от двете? Ако има формула за оценка на този показател, моля да се поясни. 1.2. Това отчетите за 2022 или може да се гледат стойностите от 2023 година ако към момента на кандидатстване е подаден отчета? 2. Моля да дадете точно определение за нова допълнителна мощност.	1.1. Съответствие с изискването за собствен капитал се доказва на база счетоводен баланс, при структура по Счетоводен стандарт (СС) 1. 1.2. Съгласно Условиата за кандидатстване, критериите за допустимост се доказват с представяне на годишни финансови отчети или консолидирани годишни финансови отчети от последната приключена финансова година. Финансов отчет за 2023 г. е допустим, в случай че към датата на кандидатстване, Кандидатът е заявил за вписване и представил за обявяване в ТР одобрен от компетентния орган на дружеството ГФО или го представи заверен от регистриран одитор. 2. Понятието за нова мощност е описано в раздел 13 т. I 4) от Условиата за кандидатстване. Нова допълнителна мощност е нова

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		3. Допустими ли са кандидати, които имат ФЕЦ само за собствени нужди? 4. Допустими ли са кандидати, които имат ФЕЦ за собствени нужди и за продажба на остатъчната електроенергия? 5. Може ли документа от т. 26 "Влязло в сила решение или становище на компетентния орган по околна среда: i) че не се изисква стратегическа екологична оценка по ЗООС, оценка на въздействието върху околната среда по ЗООС или оценка на съответствието по ЗБР за компонента от интегрирания проект, свързан с производството на енергия от ВЕИ; или ii) за вида на оценката по ЗООС и ЗБР, която трябва да бъде извършена, и договор за назначаване на сертифициран експерт в тази връзка за компонента от интегрирания проект, свързан с производството на енергия от ВЕИ " да бъде представен с входящ номер? Има огромно забавяне в различни РИОСВ-та и това би довело до отпадане на кандидатите. 6. Допустимо ли е да кандидатстваме с изграден, влязъл в експлоатация ФЕЦ след 1 януари 2023, който е изграден?	мощност към вече съществуващ обект, който съществуващ обект не отговаря на определението за нова мощност. 3. Мощностите за производство на електрическа енергия от ВИ (вятрна и/или слънчева енергия), следва да са присъединени към електрическата мрежа. Произведената електрическа енергия може да бъде използвана за собствено потребление и/или да бъде продавана. 4. Моля вижте отговора на точка 3 по-горе. 5. В Условието за кандидатстване е посочено, че кандидатът е длъжен да представи съответния документ, издаден на основание Закона за опазване на околната среда. 6. Настоящата процедура дава възможност по отношение на производствения компонент на комбинирания проект строителството да е започнало след 12 февруари 2021 г., но същият не следва да е въведен в експлоатация преди 1 януари 2023.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		7. Ако е допустимо кандидатстването за вече изграден ФЕЦ над 200 КВ /въпрос номер 6/, програмата възстановя ли 50% от вече направените разходи? Ако да какви документи се представят? 8. Може ли ако имаме ФЕЦ влязъл в експлоатация след 1 януари 2023 да кандидатстване само за ЛСС? 10. Може ли ако имаме ФЕЦ влязъл в експлоатация след 1 януари 2023, който е под 200 КВ, да кандидатстване само за остатъчната мощност до 200 КВ? Например имаме ФЕЦ 100 КВ, въведен в експлоатация след 1 януари 2023, и бихме искали още 120 КВ. Или трябва да кандидатстваме за минимум 200 КВ нова мощност? 11. Ако една фирма има 5 ФЕЦ, всеки поотделно е под 200 КВ влязъл в експлоатация след 1 януари 2023, но с обща инсталирана мощност 500 КВ може ли да кандидатства? Ако да за какво? 12. Това ли е обяснението за нова мощност - "За инсталирана мощност за производство на електрическа енергия от ВИ в резултат на предоставянето на средства по линия на Механизма за изпълнение на инвестиции от крайни получатели се счита инсталираната мощност, която е присъединена към	7. Моля вижте разяснение по процедурата за минималната и максимална мощност на компонента за производство и на компонента за съхранение на електрическа енергия: https://www.me.government.bg/themes/razyasnenie-po-proceduri-za-podkrepa-na-novi-moshtnosti-za-proizvodstvo-na-elektroenergiya-ot-vazobnovyaemi-iztochnici-i-sahranenie-na-elektroenergiya-2523-1643.html 8. Моля вижте точка 6 по-горе. 10. 200 kW инсталирана мощност за компонента за производство е под допустимите прагове за участие в процедурата. Моля вижте точка 7 по-горе. 11. Моля вижте точка 7 по-горе. 12. Понятието за нова мощност е описано в раздел 13 т. I 4) от Условиата за кандидатстване.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		електрическата мрежата и е въведена в експлоатация, след 1 януари 2023 г."?	
49.	27.03.2024 г.	Моля за изясняване на въпроса защо има припокриване на двете покани в частта им от 200 kW до 2 MW? Какъв би следвало да е критерият за избор за кандидатстване на едно юридическо лице по един от двата проекта ако предположим, че ю.л. иска да инсталира ЛСС с капацитет например 1 MW? По Покана 1 то ще получи БФП в размер на не повече от 1 075 706 лв., а за същото ЛСС, но по Покана 2 ще получи БВП в размер на 743 215 лв.	Кандидат с проект за ЛСС между 200kW до 2MW има право да избере в коя от двете процедури желае да участва. Както е отбелязано във въпроса, максималният размер на финансиране на MW инсталирана мощност е по-висок за Покана 1 в сравнение с Покана 2. По Покана 1 обаче общият наличен бюджет от 107 570 650 лв. е по-малък в сравнение с общия бюджет от 427 544 438 лева по Покана 2.
50.	27.03.2024 г.	1. Във връзка с критерия за наличие на собствен капитал на кандидата (самостоятелно или чрез свои акционери/съдружници), кой е точния код от Баланса на съответното дружество (кандидат или акционер/съдружник), който ще се вземе предвид при оценката по този критерий? 2. На стр. 22 от Условиата за кандидатстване в поле "ВАЖНО" е посочено, че оценителната комисия ще извършва служебна проверка относно кода на основна икономическа дейност на кандидатите въз основа на данни, предоставени от НСИ, за 2022 г.	1. Съответствие с изискването за собствен капитал се доказва на база счетоводен баланс, при структура по Счетоводен стандарт (СС) 1. 2. Оценителната комисия ще извършва служебна проверка на код по КИД за 2022 г.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		Същевременно, като източник на проверка за допустимостта на дейността на кандидата, но в Приложение 14 "Критерии и методология за оценка", е посочена служебна проверка от НСИ, Мониторстат: код на основната икономическа дейност на кандидата съгласно КИД - 2008 въз основа на данни за 2021 г. На какво се дължи това разминаване в годините посочени в двата документа и кое е вярното? 3. Като част от изискуемите документи на етап кандидатстване е необходимо да представим "Финансови отчети и/или консолидирани финансови отчети за последната приключена финансова година, както и годишен отчет за дейността за последните четири приключени финансови години (2019, 2020, 2021 и 2022)". Защо е необходима тази излишна административна тежест, след като кандидатът подписва декларация, с която дава право на СНД да изиска тези документи от НСИ по служебен път? 4. На стр. 44 от Условието за кандидатстване е посочено, че "При упълномощаване следва да се прикачи в ИСМ-ИСУН 2020, раздел НПВУ изрично пълномощно – попълнено по образец (Приложение 1), което се подписва с валиден КЕП от лице, което е официален представляващ на кандидата и е вписан като такъв в ТР и регистър на ЮЛНЦ". Необходимостта от подписване на	3. СНД не изисква изготвянето на допълнителни документи, а представянето на вече изготвени от кандидата отчети, които се предоставят по електронен път. 4. Подписването на изричното пълномощно се извършва чрез КЕП.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		пълномощното с КЕП се потвърждава и от аналогичния текст в т. 20.1, където се описват изискванията към пълномощното. Същевременно, самият образец на пълномощното позволява и предполага възможност за подписването му на ръка. Кой е правилният вариант за подписване и представяне на този документ? 5. Попълва ли се т. 10 "Екип" от Формуляра за кандидатстване? Ако отговорът е положителен, какви членове следва да се включат в екипа и каква информация следва да се представи за тях? 6. В Закона за малките и средните предприятия се говори за "Съответен пазар" и "Вертикално свързани пазари", но никъде не се споменава "съседен пазар". Моля за разяснение какво сте имали предвид и на какво се дължи това разминаване със закона? 7. За Декларацията по т. 2) от Списъка с документите, които се подават на етап кандидатстване (т. 20 от Условието за кандидатстване) са посочени възможните начини за подписване. По какъв начин могат да се подпишат Декларациите по т. 3) до т. 8)? Приложими ли са и към тях двата варианта - на ръка и с КЕП?	5. Да, там се посочва техническия ръководител по т.11.1, т 6 от Условието за кандидатстване. CV, референции за изпълнение на проекти, договори и други документи, които доказват съответствие с изискването. 6. За „съседен пазар“ се счита пазарът на продукти или услуги, намиращ се пряко нагоре или надолу по веригата спрямо съответния пазар. Това е понятие по Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 година за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора. 7. Декларациите по т. 3) до т. 8) включително се попълват по образец, датират и подписват от лице, което е официален представляващ на кандидата и е вписано като такъв в ТР и регистъра на ЮЛНЦ. В случаите, когато кандидатът се представлява САМО ЗАЕДНО от няколко физически лица, се подписват от всяко от тях. След попълване, датиране и подписване на декларациите по т. 3) до т. 9) включително, същите се сканират и прикачат в раздел „Прикачени електронно подписани документи“ от Формуляра за кандидатстване, като те може да са подписани и с валиден КЕП.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
51.	27.03.2024 г.	Във връзка с обявената покана "Подкрепа на нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници и съхранение на електроенергия с инсталирана мощност над 200 kW", бих искала да Ви попитам следното: 1. Имаме фирма, която се занимава с производство на електрическа енергия. Дружеството е регистрирано в края на 2022 г., няма приходи за тази година и съответно не може да бъде определен код на основна икономическа дейност за 2022 г. През 2023 г. вече имаме значителни приходи и кодът ни лесно ще бъде определен, когато подадем финансовите си отчети. В Условиата за кандидатстване видяхме, че кодът ще се проверява въз основа на данни от НСИ за 2022 г. Въпросите ми при така описаната ситуация са: 1.1. Допустим кандидат ли е подобна фирма, при спазване на всички останали изисквания по процедурата? 1.2. В случай че кандидат има приключена 2023 г. ще вземете ли предвид данните му за 2023 г. при проверка на кода на икономическа дейност, т.е. ще гледате ли кода за 2023 г.? 1.3. Източник на проверка относно кода само служебната проверка от НСИ ли е или и ГОД-а на кандидата? 2. Съгласно т. 21 от критериите за оценка (Приложение 14) се изисква предоставяне на	1.1. Да дружеството е допустим кандидат, при положение че всички останали изисквания на процедурата са спазени. 1.2. За новоучредени дружества, за които не съществува код по КИД за 2022 г., кандидатът може да декларира кода по КИД за основната икономическа дейност във формуляра за кандидатстване, който код в последствие ще бъде проверен с данни от НСИ. 1.3. Моля вижте точка 1.2 по-горе.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		подробен финансов план за проекта, който да съдържа определена информация. Като източник на информация е посочен Формуляра за кандидатстване, но в него няма раздел или поле, в които да се представи този план. Същевременно, никъде в Условиата за кандидатстване не се споменава подобен финансов план, такъв не фигурира и в списъка с документите, които се подават на етап кандидатстване (т. 20 от Условиата). Посоченото поражда следните въпроси: 2.1. Какъв е този финансов план и защо не фигурира никъде в Условиата за кандидатстване, които са основополагащият документ по процедурата? 2.2. Отделен документ ли трябва да бъде този план или следва да се представи информация под някаква форма някъде във Формуляра за кандидатстване? 3. Едно от основните изисквания по процедурата е ЛСС да имат гарантиран (полезен) капацитет за продължителност от най-малко 2 часа (дефиниран като отношението на гарантирания капацитет на ЛСС, в MWh, към неговата максимална мощност на зареждане/разреждане в MW), C-Rate да е максимум C/2. Въпросите ми във връзка с това изискване са следните: 3.1. Допустимо ли е C-Rate да бъде C/3?	2. Финансовият план се изготвя в свободен текст и се прикача към формуляра за кандидатстване в секция 13. „Прикачени документи“. 3. Капацитетът за продължителност на ЛСС трябва да бъде най-малко 2 часа или повече. Следователно, ЛСС с капацитет за продължителност 3 часа отговаря на условията за участие. Капацитетът на продължителност на ЛСС не е част от критериите за оценка. Той е приложим само за оценка на допустимостта на определено проектно предложение.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		3.2. Как ще оценявате съответствието с това изискване, след като няма такъв критерий в критериите за оценка (Приложение 14)?	
52.	27.03.2024 г.	Имам още два въпроса, които пропуснах да включа към предходната група. 4. Допустимо ли е по процедурата да участват с различни проектни предложения свързани предприятия и предприятия партньори по смисъла на ЗМСП? 5. Допустимо ли по процедурата да кандидатства дружество с два различни комбинирани проекта, на различни места, с различни мощности? 6. Как трябва да се разбира изискването проектите да бъдат за не повече от 1/3 от общата квота на мощността за производство на електрическа енергия от ВИ съгласно Раздел 7 от Условията за кандидатстване? 6.1. Тази обща квота 940-те MW ВИ, посочени в Раздел 7 ли са? 6.2. Ако правилно разбирам, проектите трябва да са за не повече от 313.33 MW мощност. Моля за потвърждение.	4. По процедурата са допустими за участие различни проектни предложения, подадени от свързани лица. При изчисляването на 1/3 от общата квота за производство на електрическа енергия от ВИ съгласно Раздел 7 от Условията за кандидатстване, ще се включват и предложения на свързаните с кандидата предприятия. Свързаността ще се установява към датата на подаване на предложението за инвестиция, съгласно т. 3 на Приложение 1 на Регламент (ЕС №651/214). 5. Един кандидат може да подаде повече от едно проектно предложение за различни енергийни обекти при спазване на ограниченията за максимален размер на финансиране. 6. Потвърждаваме, че разбирането е правилно.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
53.	28.03.2024 г.	Уважаема/и госпожо/господине, Запознах се подробно с документацията по процедурата и бих искал Вашето становище по едно изискване, което ако съм прав (надявам се да не съм), ще ограничи значително потенциалните кандидати по процедурата и като цяло ще дискредитира Вашата работа. Процедурата е насочена към предоставянето на безвъзмездна помощ на производителите на електрическа енергия с цел изграждане на нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници и съхранение на електроенергия, като процедурата подкрепя единствено компонента за съхранение или т.нар. ЛСС. Насочеността на подкрепата към сектора за производство на електрическа енергия се потвърждава и от заложения в Условиата за кандидатстване очакван ефект от реализирането на проектите, а именно намаляване на годишните въглеродни емисии от този сектор (стр. 5 от Условиата). Същевременно, в т. 8 "Приложим режим на държавни помощи" от Условиата за кандидатстване, на стр. 10 е посочено, цитирам: "По настоящата инвестиция не се предоставя финансова подкрепа за: д) сектори, изключени в член 13 на Регламент (ЕС) № 651/2014". Посоченият чл. 13 определя обхвата на регионалните помощи, като в буква а) са посочени недопустимите за финансиране сектори - стоманодобив, въгледобив, корабостроене, производство на синтетични	Моля вижте разяснение по процедурата за приложим режим на държавни помощи: https://www.me.government.bg/themes/vaproisi-i-otgovori-po-proceduri-za-podkrepa-na-novi-moshtnosti-za-proizvodstvo-na-elektroenergiya-ot-vazobnovyaemi-iztochnici-i-sahranenie-na-elektroenergiya-vav-vrazka-s-prilojimiya-rejim-na-darjavna-pomosht-2527-1643.html . Моля вижте разяснение по процедурата за спазване на принципа за ненанасяне на значителни вреди: https://www.me.government.bg/uploads/manager/source/VOP/NPV/U/Raziasnenie_NZV.pdf

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		влакна, транспорт, както и свързаната с него инфраструктура, ПРОИЗВОДСТВО И ДИСТРИБУЦИЯ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯ И ЕНЕРГИЙНИ ИНФРАСТРУКТУРИ. Посоченият текст в Условието, който реферира към Регламента автоматично изключва от подкрепа целевата група кандидати по настоящата процедура! Оттук възникват следните въпроси: 1. Защо в Условието за кандидатстване се реферира към член 13 на Регламент (ЕС) № 651/2014 и посочените там недопустими сектори по режим "регионални помощи", при положение че приложимият режим на държавна помощ по процедурата е съгласно член 41, параграф 1а на Регламент (ЕС) № 651/2014? 2. Допустими ли са за подкрепа кандидати с код на основна икономическа дейност в сектор D "Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива" съгласно КИД-2008? Моля за Вашето становище и категорични отговори. Отново искам да кажа, че се надявам да не съм прав и просто да е станала някаква техническа грешка от Ваша страна.	

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
54.	28.03.2024 г.	1. По процедурата една от възможните опции е са подкрепа на комбинирани проекти, при които строителството на компонента за производство на електрическа енергия от ВИ вече да е започнало (без да е приключило). Т.е. възможно е вече да има разрешително за строеж за този компонент, дори да се извършват вече строителни работи. Това предполага наличието на компетентно лице - технически ръководител. В този случай моля за отговор как да се изпълни условието по процедурата кандидатите да са ангажирали технически ръководител (физическо или юридическо лице) на комбинирания проект, който да е работил по сходен проект с определени параметри (инсталирана мощност)? Техническият ръководител може да работи вече 1 или 2 години на обекта и за него да не са били приложими изискуемите параметри за инсталирана мощност. Какво трябва да направим в този случай? Да го сменим ли? Моля за Вашите препоръки. 2. При разширяване или реконструкция на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от ВИ в експлоатация с увеличаване на съществуващата инсталирана мощност: - Комбинираният проект по процедурата какво включва - само новата увеличена мощност и ЛСС или старите мощности + новата мощност + ЛСС?	1. В случай, че вече назначеният технически ръководител не отговаря на изискванията по процедурата, кандидатът трябва да осигури ангажирането на технически ръководител, който е работил по сходни проекти, съгласно дефиницията за сходност в Условието за кандидатстване. 2. Кандидатът може да подаде предложение за финансиране когато извършва разширяване или реконструкция на вече въведен в експлоатация енергиен обект за производство на електрическа енергия от ВИ, като в резултат от извършване на посочените дейности, инсталираната мощност на енергийния обект се увеличава. В този случай, предложението се съобразява и е допустимо само за увеличената мощност (разликата между инсталираната мощност след разширението и реконструкцията и инсталираната мощност на съществуващия обект преди разширението и реконструкцията).

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		- Моля да отговорите на въпрос 1 в този случай. 3. Собственият капитал на кандидата и акционерите/съдружниците за коя година се взима и кой ред от баланса?	3. Съгласно Условието за кандидатстване, критериите за допустимост се доказват с представяне на годишни финансови отчети или консолидирани годишни финансови отчети от последната приключена финансова година или, ако няма такава или желае да се приведе в съответствие през 2024 г., чрез одитиран междинен финансов отчет. Съответствие с изискването за собствен капитал се доказва на база счетоводен баланс, при структура по Счетоводен стандарт (СС) 1.
55.	28.03.2024 г.	Повечето производствени мощности за електрическа енергия от ВИ в страната се изграждат от т.нар. SPV - дружества, обособени за конкретната инвестиционна цел по изграждане на съответния ФЕЦ/ЛСС. Като такива, тези дружества обикновено не извършват дейност и не генерират приходи, съответно не може да бъде определен код на икономическа дейност за тях. В този случай как ще третирате тези дружества - допустими кандидати ли са по процедурата? Ако отговорът Ви е отрицателен, моля дайте някакви препоръки и предложения как да бъде решен този казус.	Да, допустими кандидати са. Кодът на основна икономическа дейност на кандидата се посочва в т. 2 "Данни за кандидата", поле "Код на организацията по КИД-2008" от Формуляра за кандидатстване. В последствие информацията ще бъде сверена въз основа на данни, предоставени от НСИ.
56.	28.03.2024 г.	1. Моля да поясните кои срокове /в УК или УИ/ следва да бъдат спазени в случай, че се отнасят до едни и същи задачи? В условията за кандидатстване по процедура BG-RRP-4.033 "Подкрепа на нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници и съхранение на електроенергия с инсталирана мощност над 200 kW" е посочено в II. След сключване на договора за финансиране, крайният получател следва да представи:	1. Сроковете, посочени в Критериите за методология и оценка, през 2025 г. са водещи. Доказателства за изпълнение на следните етапи в предвидените срокове: - поръчан е подходящият(ите) трансформатор(и) за високо/средно напрежение: не по-късно от 28 февруари 2025 г. - всички разрешителни за строеж както за ВИ, така и за ЛСС, както са посочени в предложението, са получени: не по-късно от 31 март 2025 г. - подписан е договор за строителство и строителството на ВИ и ЛСС е започнало: не по-късно от 30 април 2025 г.;

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		Доказателства за изпълнение на следните етапи в предвидените срокове: - поръчан е подходящият(ите) трансформатор(и) за високо/средно напрежение: не по-късно от 28 февруари 2025 г.; - всички разрешителни за строеж както за ВИ, така и за ЛСС, както са посочени в предложението, са получени: не по-късно от 31 март 2025 г.; - подписан е договор за строителство и строителството на ВИ и ЛСС е започнало: не по-късно от 30 април 2025 г.; - осигурено е финансиране за реализиране на проектното предложение не по-късно от 30 април 2025 г. В Условиата за изпълнение, т. 1.4. Специфични правила и изисквания са цитирани същите изисквания, но с други срокове, значително по-кратки: „Крайният получател следва да представи доказателства за изпълнение на следните етапи в предвидените по-долу срокове: - поръчан е/са подходящият(ите) трансформатор(и) за високо напрежение: не по-късно от 31 октомври 2024 г. - всички разрешителни за строеж за енергийния обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници (ВИ) и за съоръжението за съхранение, както са посочени в предложението, са получени: не по-късно от 30 ноември 2024 г.	- осигурено е финансиране за реализиране на проектното предложение не по-късно от 30 април 2025 г.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		- подписан е договор за строителство енергийния обект за производство на електрическа енергия от ВИ и съоръжението за съхранение е започнало: не по-късно от 31 декември 2024 г; - осигурено е финансиране за реализиране на проектното предложение не по-късно от 31.12.2024 г. 2. В декларацията за нова мощност (Приложение 12) се декларира, че изпълнението на дейностите по изграждане на ЛСС от комбинирания проект не е стартирало преди подаване на предложението за изпълнение на инвестиция, независимо дали всички свързани плащания са извършени. Моля да поясните как да бъде тълкуван изразът „независимо дали всички свързани плащания са извършени“, като се има предвид, че това е декларация, която се подава на етап кандидатстване. Кои разходи биха били допустими преди подаване на проектното предложение и могат да бъдат определени, като „свързани“ и направени преди подаване на проектното предложение? 3. Моля да поясните какво се има предвид в т. 6) от раздел 11. ДОПУСТИМИ КАНДИДАТИ на УК - да са ангажирали технически ръководител, което обстоятелство на етап кандидатстване се декларира в декларацията по Прил. 6. В тази връзка декларацията достатъчна ли ще бъде или е необходимо прилагане на предварителен договор или друг документ?	2. Това биха били разходи по издаване на разрешение на строеж, по проектиране и т.н. 3. В т. 10 Екип от Формуляра за кандидатстване се посочва техническия ръководител по т.11.1, т 6) от Условията за кандидатстване. За доказателства могат да се представят всякакви документи, които доказват, че техническия ръководител е ангажиран и има изискуемия опит (напр. граждански договор, трудов договор, CV, референции за изпълнение на проекти, и т.н.).

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		Освен това в Прил. 6, т.14 е записано „Декларирам, че посоченият технически ръководител на проекта е работил по еквивалентен проект“. Моля да поясните къде би следвало да бъде посочен ангажирания технически ръководител? 4. Моля да поясните дали изискването за съответствие на софтуера/хардуера с ISO 27001 или писмена политика за информационна сигурност предполага въведена система за управление на сигурността на информацията от Крайния Получател, като доказателство, което следва да бъде предоставено преди изплащането на средствата по договора за финансиране? Същото обстоятелство се декларира и в Приложение 6, т.12, където са посочени документи засягащи КП. Допустимо ли е КП да е внедрил система за управление на сигурността на информацията в съответствие с международно признатия стандарт ISO 27001:2022, да е изготвил и приел писмена политика за информационна сигурност без да е получил сертификат за внедрената система към 31 март 2026 г.? В случай, че не се изисква КП да има внедрена и действаща такава система, то доказателството за съответствие на софтуера/хардуера с ISO 27001 или писмената политика за информационна сигурност от чие име следва да се предостави, за да бъде прието доказателството?	4. Съгласно Условието за кандидатстване и Условието за изпълнение са допустими 2 алтернативи за спазване на изискването, които се доказват или чрез сертификат по ISO 27001, издаден на кандидата, или чрез въведена писмена политика за информационна сигурност от кандидата.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
57.	28.03.2024 г.	1. По процедура BG-RRP-4.033 "Подкрепа на нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници и съхранение на електроенергия с инсталирана мощност над 200 kW" допустим кандидат може ли да бъде дружество, което отговаря на всички изисквания за допустимост, посочени в т. 11 Допустими кандидати на УК и е регистрирано през 2023г.? 2. Ако кандидат по процедурата е регистриран след 2019г. и не може да представи в цялост изискваните документи на етап кандидатстване, посочени в УК, Раздел 20, т.12) Финансови отчети и/или консолидирани финансови отчети за последната приключена финансова година, както и годишен отчет за дейността за последните четири приключени финансови години (2019, 2020, 2021 и 2022 г.), това означава ли, че кандидата е недопустим? 3. В тази връзка в какъв времеви период се приема да е регистриран по смисъла на Търговския закон, за да бъде даден кандидат допустим по процедурата?	1. Да, дружество, което отговаря на всички изисквания за допустимост, посочени в т. 11 Допустими кандидати на УК и е регистрирано през 2023 г. е допустим кандидат. 2. Съгласно Условието за кандидатстване, критериите за допустимост се доказват с представяне на годишни финансови отчети или консолидирани годишни финансови отчети от последната приключена финансова година или, ако няма такава, чрез одитиран междинен финансов отчет. Годишен отчет за дейността за последните четири приключени финансови години (2019, 2020, 2021 и 2022 г.) се прилага за доказване на липса на обстоятелства във връзка с приложимия режим на държавни помощи. Съответно кандидатът представя годишни отчети за годините след своята регистрация. 3. По настоящата процедура не съществува изискване за времеви период, през който кандидатът да е бил регистриран в Търговския регистър и РЮЛНП, за да е допустим.
58.	28.03.2024 г.	Във връзка с процедура чрез подбор за изпълнение на инвестиции от крайни получатели BG-RRP-4.033 "Подкрепа на нови мощности за производство на електроенергия от възобновяеми източници и съхранение на електроенергия с инсталирана мощност над 200 kW " бихме искали да зададем следните въпроси:	1. Мощностите за производство на електрическа енергия от ВИ (вятърна и/или слънчева енергия), следва да са присъединени към електрическата мрежа. Произведената електрическа енергия може да бъде използвана за собствено потребление и/или да бъде продавана.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		1. Могат ли да участват в процедурата комбинирани проекти за изграждане на нова мощност за производство на електрическа енергия от слънчева и/или вятърна енергия и за ЛСС, където и двата елемента (производство и съхранение) представляват компоненти на едно и също проектно предложение, които са само и единствено за производство за собствено потребление? 2. Подлежат ли на деклариране на етап кандидатстване в Декларация за държавни/минимални помощи (Приложение 2), ако кандидатът има сключени договори за финансиране с подкрепата на InvestEU или които са сключили с Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ договор за компенсирание с премии по см. на чл. 36и, ал. 1 от Закона за енергетиката и/или са част от корпоративна група, в която има дружества, които са страна по такива договори. 3. В Декларация Приложение 6, кандидатът декларира, че техническият ръководител (физическо или юридическо лице) на проекта е работил по еквивалентен проект, като еквивалентността се определя от следните категории ... и .т.н. Какви документи биха били приложими за доказването на декларираните обстоятелства? 4. Допустимо ли е, лицето с проектантска правоспособност, което ще изготви идейния проект на кандидата, да бъде и технически ръководител? 5. В т.12 от Списък с документите, които се подават на етап кандидатстване, е посочено, че се представят: „Финансови отчети и/или	2. Моля вижте разяснение по процедурата за приложим режим на държавни помощи: https://www.me.government.bg/themes/vaproshi-i-otgovori-po-proceduri-za-podkrepa-na-novi-moshtnosti-za-proizvodstvo-na-elektroenergiya-ot-vazobnovyaemi-iztochnici-i-sahranenie-na-elektroenergiya-vav-vrazka-s-prilozimiya-rejim-na-darjavna-pomosht-2527-1643.html. 3. CV, референции за изпълнение проекти, договори и други документи, които доказват съответствие с изискването. 4. Няма ограничение за това. 5. Кандидатът следва да представи пълен комплект финансови отчети и/или консолидирани финансови отчети за последната приключена финансова година, както и годишен отчет за дейността за последните четири приключени финансови години

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		консолидирани финансови отчети за последната приключена финансова година, както и годишен отчет за дейността за последните четири приключени финансови години (2019, 2020, 2021 и 2022 г.) Моля да уточните дали това е Годишен отчет за дейността, идентичен с подадения към НСИ за изброените години . Всички приложения на годишния отчет ли следва да се приложат, моля да уточните! Ако се извършва служебна проверка от НСИ, Мониторстат, защо е необходимо прилагането им? 6. Във връзка с предходния въпрос Само отчетите на кандидата по процедурата ли се изискват на етап кандидатстване или и на свързаните предприятия? 7. В Критерии и методология за оценка на предложенията, в т. 7, Основна икономическа дейност на кандидата, Източник на проверка, е записано: Служебна проверка от НСИ, Мониторстат: код на основната икономическа дейност на кандидата съгласно КИД - 2008 въз основа на данни за 2021 г. Вероятно е допусната грешка, но моля да потвърдите, че ще се гледат данните за 2022 година! 8. В Критерии и методология за оценка на предложенията, в т. 31 Кандидатът, самостоятелно или чрез своя(ите) акционер(и)/съдружник(и), има собствен капитал от: (а) 1 млн. лева за проекти за ВИ с планиран капацитет ≤ 5 MW. (б) 4 млн. лева за проекти за ВИ с планиран капацитет ≤ 20 MW.	(2019, 2020, 2021 и 2022 г.) в съответствие със Закона за счетоводството и приложимите счетоводни стандарти. Прилагат се сканирани копия. 6. Само отчетите на кандидата. 7. Потвърждаваме, че ще се проверяват данните за код по КИД за 2022 г. 8. Съответствие с изискването за собствен капитал се доказва на база счетоводен баланс, при структура по Счетоводен стандарт (СС) 1.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		(в) 6 млн. лева за проекти за ВИ с планиран капацитет над 20 MW. В случай на множество акционери или съдружници нетната стойност ще бъде изчислена на базата на среднопретеглена стойност с позоваване на дяловото участие, притежавано от съответните акционери в проектното дружество (напр. сумата от нетната стойност × процент от собствения капитал за всеки акционер). Източник на проверка: Годишни финансови отчети и консолидирани годишни финансови отчети от предходната финансова година. Молим да представите конкретна информация за начина на изчисляване – формула и параметри от ГФО/КГФО участващи при изчислението (примерно – Счетоводен баланс, раздел ..., ред ...) Коя предходната финансова година имате предвид в източник на проверка? 9. В Критерии и методология за оценка на предложенията, в т. т. 26. Влязло в сила решение или становище на компетентния орган по околна среда: i) че не се изисква стратегическа екологична оценка по ЗООС, оценка на въздействието върху околната среда по ЗООС или оценка на съответствието по ЗБР за компонента от интегрирания проект, свързан с производството на енергия от ВЕИ; или ii) за вида на оценката по ЗООС и ЗБР, която трябва да бъде извършена, и договор за назначаване на сертифициран експерт в тази връзка за компонента от интегрирания проект, свързан с производството на енергия от ВЕИ.	9. По настоящата процедура няма специфични изисквания към договора за възлагане на работата към сертифициран експерт.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		Сертифицираният експерт какви договори трябва да има и на какъв етап те трябва да са действащи? 10. В Критерии и методология за оценка на предложенията, в т. т. 20. ... Мониторинговите доклади ще се предоставят два пъти месечно. Молим да поясните какво ще съдържат тези доклади и през целия период на изпълнение на проекта ли ще се изискват? 11. Министерството на енергетиката (МЕ), което е определено за Структура за наблюдение и докладване (СНД) предвижда ли да бъдат организирани и проведени информационни дни по процедурата, ако отговорът е положителен – кога, къде и под каква форма?	10. Информация за спазването на практиките за управление на околната среда в съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на околната среда по време на строителството и експлоатацията на проекта се представя във финансово-техническите отчети, които се представят 4 пъти в годината, както следва: • за дейности/разходи, извършени от КП между 1 януари и 31 март, срокът за представяне е най-късно до 5 април на текущата година; • за дейности/разходи, извършени от КП между 1 април и 30 юни, срокът за представяне е най-късно до 5 юли на текущата година; • за дейности/разходи, извършени от КП между 1 юли и 30 септември, срокът за представяне е най-късно до 5 октомври на текущата година; • за дейности/разходи, извършени от КП между 1 октомври и 31 декември на текущата година, срокът за представяне е най-късно до 5 януари на следващата година. 11. Информационен ден по процедурата беше проведен на 9 април 2024 г.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
59.	29.03.2024 г.	Въпрос № 1 Относно изискването на раздел 13, т.7 от Условието за кандидатстване „Проектните предложения да бъдат за не повече от 1/3 от общата квота на мощността за производство на електрическа енергия от ВИ съгласно раздел 7 по-горе за едно предприятие за един или няколко проекта“ моля за разяснение от коя обща квота: 1.1. 1/3 от обща квота на подадените проектни предложения, в случаите на кандидати, които са свързани лица Или 1.2. 1/3 от общата квота на инсталирани мощности за производство на ел.енергия от ВИ, които са собственост на предприятието, но няма да се кандидатства за тях. 1.3. Правилно ли разбираме, че ако един кандидат подаде само едно проектно предложение има право да кандидатства минимална мощност от 30% от инсталираната мощност (MW) на производствения компонент на комбинирания проект и не повече от 50% от инсталираната мощност на производствения компонент на комбинирания проект (MW) ; 1.4. Ако трима кандидати, които са свързани лица подадат отделни проектни предложения и те са с обща квота на мощността от ВИ равна на 5 МВ, това означава ли, че ЛСС могат да бъдат максимум 1/3 от общата квота на мощността за производство с обща инсталирана мощност или 1,66 МВ за трите проектни предложения? Въпрос № 2	1. Предложението на кандидата следва да не бъде за повече от 1/3 от общата квота на мощността за производство на електрическа енергия от ВИ съгласно раздел 7 от Условието за кандидатстване за едно предприятие за един или няколко проекта. По процедурата са допустими за участие различни самостоятелни проектни предложения, подадени от свързани лица. При изчисляването на 1/3 от общата квота, ще се включват и предложения на свързаните с кандидата предприятия. Свързаността ще се установява към датата на подаване на предложението за инвестиция, съгласно т. 3 на Приложение 1 на Регламент (ЕС №651/214). Проектът/тите на кандидата, заедно с тези на свързаните с него лица, не трябва да надхвърлят инсталирана мощност на производствения компонент от 313,33 MW.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		В условията за кандидатстване е записано „ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 80 на МС се прилага за инвестиции, за които финансирането от Механизма съставлява сума, по-голяма от 50 на сто от общата сума на одобрената инвестиция (т.е. поискания размер на безвъзмездно финансиране по процедурата (за компонента съхранение) е по-голям от 50% от стойността на комбинирания проект (компонент производство и компонент съхранение). Моля, да дадете повече разяснения за следното. Максималният интензитет на безвъзмездното финансиране за кандидата е определен в съответствие с чл. 41, параграф 10 от Регламент (ЕС) № 651/2014 е до 50% от допустимите разходи, но не повече от 1 075 706 лева (без ДДС) за 1 MW инсталирана мощност на ЛСС. Допустимите разходи се отнасят само до ЛСС (компонента съхранение на комбинирания проект). В този случай, как 50% от ЛСС (поискания размер за БФ) може да бъде повече от 50% от стойността от компонент производство и компонент съхранение.	2. Моля вижте разяснение по процедурата за приложение на ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 80 на МС от 09.05.2022 г.: https://www.me.government.bg/uploads/manager/source/VOP/NPV_U/Ukazania_PMC_80.pdf
60.	29.03.2024 г.	1. Моля за разяснение относно изискването по т. 20 от Указанията за кандидатстване за предоставяне на финансови отчети и/или консолидирани финансови отчети за последната приключена финансова година, както и годишен отчет за дейността за последните четири приключени финансови години (2019, 2020, 2021 и 2022 г.). Това означава ли, че кандидатът трябва да е	1. Не е задължително кандидатът да е регистриран не по-късно от 31.12.2019 г. Съгласно Условията за кандидатстване, критериите за допустимост се доказват с представяне на годишни финансови отчети или консолидирани годишни финансови отчети от последната приключена финансова година или, ако няма такава, чрез одитиран междинен финансов отчет. Годишен отчет за дейността за последните четири приключени финансови години (2019, 2020, 2021 и 2022 г.) се прилага за доказване на липса на обстоятелства във връзка с приложимия

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		регистриран не по-късно от 31.12.2019 г., за да е допустим кандидат по процедурата? 2. Бихте ли разяснили дали дружество, което извършва дейности в рамките на схемата на ЕС за търговия с емисии (EU ETS), може да кандидатства по поканата с нова икономическа дейност, свързана с производство на електроенергия от възобновяеми източници и капацитет за съхранение на електроенергия?	режим на държавни помощи. Съответно кандидатът представя годишни отчети за годините след своята регистрация. 2. Моля вижте разяснение по процедурата за приложим режим на държавни помощи: https://www.me.government.bg/themes/vaproshi-i-otgovori-po-proceduri-za-podkrepa-na-novi-moshtnosti-za-proizvodstvo-na-elektroenergiya-ot-vazobnovyaemi-iztochnici-i-sahranenie-na-elektroenergiya-vav-vrazka-s-prilozimiya-rejim-na-darjavna-pomosht-2527-1643.html. Моля вижте разяснение по процедурата за спазване на принципа за ненанасяне на значителни вреди: https://www.me.government.bg/uploads/manager/source/VOP/NPV_U/Raziasnenie_NZV.pdf
61.	29.03.2024 г.	Съгласно т. 11.2, пар. 2) от Условието за кандидатстване за получаване на безвъзмездни средства по процедура чрез подбор за изпълнение на инвестиции от крайни получатели BG-RRP-4.033, по процедурата не могат да участват и да получават безвъзмездно финансиране предприятия, чиято основна икономическа дейност попада в забранените сектори на Регламент (ЕС) № 651/2014, посочени в т. 8 от Условието (стр. 21 от Условието). Сред забранените сектори по чл. 13 от Регламент (ЕС) № 651/2014, към който т. 8 от Условието за кандидатстване изрично препращаща (вж. стр. 10), попадат „производство, съхранение, пренос и разпределение на енергия и за енергийни инфраструктури“. Предвид горното, моля да потвърдите дали предприятие с основна икономическа дейност „производство“ и/или „съхранение“ и/или „пренос“ и/или „разпределение“ на енергия може да бъде	Моля вижте разяснение по процедурата за приложим режим на държавни помощи: https://www.me.government.bg/themes/vaproshi-i-otgovori-po-proceduri-za-podkrepa-na-novi-moshtnosti-za-proizvodstvo-na-elektroenergiya-ot-vazobnovyaemi-iztochnici-i-sahranenie-na-elektroenergiya-vav-vrazka-s-prilozimiya-rejim-na-darjavna-pomosht-2527-1643.html. Моля вижте разяснение по процедурата за спазване на принципа за ненанасяне на значителни вреди: https://www.me.government.bg/uploads/manager/source/VOP/NPV_U/Raziasnenie_NZV.pdf

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		участник, респективно – може да получава безвъзмездно финансиране по процедурата, или не.	
62.	29.03.2024 г.	Съгласно т. 11.2, пар. 2) от Условието за кандидатстване за получаване на безвъзмездни средства по процедура чрез подбор за изпълнение на инвестиции от крайни получатели BG-RRP-4.033, по процедурата не могат да участват и да получават безвъзмездно финансиране предприятия, чиято основна икономическа дейност попада в забранените сектори на Регламент (ЕС) № 651/2014, посочени в т. 8 от Условието (стр. 21 от Условието). Сред забранените сектори по чл. 13 от Регламент (ЕС) № 651/2014, към който т. 8 от Условието за кандидатстване изрично препращаща (вж. стр. 10), попадат „производство, съхранение, пренос и разпределение на енергия и за енергийни инфраструктури“. Предвид горното, моля да потвърдите дали предприятие с основна икономическа дейност „производство“ и/или „съхранение“ и/или „пренос“ и/или „разпределение“ на енергия може да бъде участник, респективно – може да получава безвъзмездно финансиране по процедурата, или не.	Моля вижте разяснение по процедурата за приложим режим на държавни помощи: https://www.me.government.bg/themes/vaproshi-i-otgovori-po-proceduri-za-podkrepa-na-novi-moshnosti-za-proizvodstvo-na-elektroenergiya-ot-vazobnovyaemi-iztochnici-i-sahranenie-na-elektroenergiya-vav-vrazka-s-prilozimiya-rejim-na-darjavna-pomosht-2527-1643.html Моля вижте разяснение по процедурата за спазване на принципа за ненанасяне на значителни вреди: https://www.me.government.bg/uploads/manager/source/VOP/NPVU/Raziasnenie_NZV.pdf

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
63.	29.03.2024 г.	Представяването от мен предприятие има разработен идеен проект за изграждане на 11 MW ФЕЦ, подстанция и ЛСС. С оглед оптимизиране на финансирането сме разделили изпълнението на 2 отделни етапа. - Етап 1 включва изграждането на първите 2 компонента (ФЕЦ и подстанция), като за тях има изготвен и одобрен работен проект и е получено строително разрешение. Изграждането на Етап 1 стартира в средата на миналата година и е възложено на свързано предприятие. - Етап 2 включва изграждане на ЛСС (която отговаря изцяло на изискванията на процедурата), като към момента се подготвя пълната проектна документация, която според нашите очаквания няма да бъде готова до крайния срок за подаване на проектни предложения по настоящата процедура. Предвиждаме Етап 2 да стартира след подаване на проектно предложение, като за целта ще бъде проведена процедура за избор на изпълнител с външно възлагане, спазвайки изцяло изискванията към изпълнителя съгласно Условието за кандидатстване по процедурата. С оглед на гореизложеното: 1/ Допустимо ли е да участваме за комбиниран проект, като на етап кандидатстване представим идейния проект за изграждане на целия проект, който включва 11 MW ФЕЦ, подстанция и ЛСС? 2/ В случай на положителен отговор на въпрос 1, необходимо ли е да представяме одобрения	1. Да, при спазване на всички изисквания на процедурата. Минималното необходимо съдържание на идейния проект е посочено в раздел 20, т. 9), б. "в" от Условието за кандидатстване. Следва да се има предвид, че настоящата процедура дава възможност по отношение на производствения компонент на комбинирания проект строителството да е започнало след 12 февруари 2021 г., но същият не следва да е въведен в експлоатация преди 1 януари 2023.

№	Дата на подаване	Въпрос	Разяснение на СНД
		работен проект за изграждане на Етап 1 (11 MW ФЕЦ и подстанция) и останалите документи, свързани с Етап 1 - документите свързани с ЗООС, договор за присъединяване и строителното разрешение? 3/ Би ли представлявал някакъв проблем (на етап кандидатстване и етап изпълнение) факта, че изграждането на Етап 1 е възложено на свързана с кандидата компания?	2. Относно компонента за производство на електрическа енергия от ВИ, кандидатът следва да представи: а) влязло в сила решение или становище на компетентния орган по околна среда: i) че не се изисква екологична оценка по ЗООС, оценка на въздействието върху околната среда по ЗООС или оценка на съответствието по ЗБР за компонента от комбинирания проект, свързан с производството на енергия от ВИ; или ii) за вида на оценката по ЗООС и ЗБР, която трябва да бъде извършена, и договор за назначаване на сертифициран експерт в тази връзка за компонента от комбинирания проект, свързан с производството на електрическа енергия от ВИ (доказателства, които се предоставят при подаване на заявлението: заверено копие от решение/я на компетентния орган по околна среда); б) заверено копие от валидно становище за присъединяване (в случаите по чл. 26а, ал. 2 от ЗЕВИ) или валиден предварителен договор за присъединяване или действащ договор за присъединяване със съответния мрежови оператор за компонента от комбинирания проект, свързан с производството на електрическа енергия от ВИ. 3. Изграждането на ЛСС на електрическа енергия от комбинирания проект трябва да бъде изпълнено при пазарни условия от трети страни, несвързани с инвеститора (крайния получател). Няма подобно ограничение за производствения компонент. Запознайте се с допустимите дейности и разходи по процедурата.